

Gazeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 766

vineri 4 septembrie 1964

8 pagini 25 bani

CĂRȚILE ȘCOLARE

Pe băncile tuturor claselor I—VIII din școlile țării stau rînduite de mîinile grijului ale învățătorilor și profesbrilor 20,8 milioane de manuale, darul de preț pe care partidul și guvernul îl fac copiilor la fiecare început de an școlar. Sînt pline de manuale școlare și librăriile din țară, pe care sutele de mii de elevi din clasele IX—XI, din școlile profesionale și tehnice le vizitează de zor în aceste zile. În total, pentru anul școlar care începe acum sînt puse la dispoziția elevilor peste 24 500 000 exemplare de manuale, de trei ori mai multe decît s-au editat în peste 40 de ani în timpul regimului burghezo-moșieresc.

În multe locuri secțiile de învățămînt, în colaborare cu C.L.D.C. și unitățile de desfacere din sectorul cooperatist, au inițiat forme noi, variate de prezentare și difuzare a manualelor. Bunăoară, la librăria nr. 74 din Capitală s-a organizat o expoziție de manuale școlare, de rechizite și materiale didactice. Panouri mari, expuse în vitrine și pe pereți ilustrează dezvoltarea impetuoașă pe care a cunoscut-o învățămîntul în cei 20 de ani de viață liberă. Elevii găsesc aici seturi complete de manuale pe clase.

Acum, în prag de an școlar, milioane de copii și tineri răsfoiesc cu nerăbdare filele foșnitoare, cu miros proaspăt de tipar, ale manualelor. Privirile se opresc cu interes asupra paginilor care ascund între ele prețioase cunoștințe.

Începe un nou an școlar — primul an din cel de al treilea deceniu de viață liberă a patriei noastre, anul care marchează încheierea procesului de generalizare a învățămîntului de 8 ani. El aduce cu sine multe și importante elemente noi, menite să ridice pe o treaptă mai înaltă pregătirea elevilor pentru viață, pentru munca productivă în folosul patriei, al poporului.

A fost elaborat, astfel, un nou regulament școlar pentru învățămîntul de cultură generală. Îndreptar de preț al directorilor de școli, al personalului didactic și al organelor de învățămînt, noul regulament le va ajuta să-și realizeze în condiții tot mai bune importante sarcini ale instruirii și educării tinerei generații.

S-au alcătuit pentru școlile de cultură generală și noi planuri de învățămînt, ca urmare a prelungirii cu un an a duratei de școlarizare. Studiind principiile care stau la baza acestor planuri, aplicîndu-le cu pricepere, cadrele didactice vor obține rezultate mereu mai bune.

Pentru îmbunătățirea conținutului predării stau la dispoziția școlilor și unele programe noi, menite să contribuie la modernizarea predării, la familiarizarea elevilor cu cele mai noi cuceriri ale științei, tehnicii și culturii.

În scopul de a falesni tuturor cadrelor didactice cunoașterea amănunțită a acestor importante documente școlare, gazeta noastră s-a adresat unor cadre de răspundere din Ministerul Învățămîntului, care vorbesc în numărul de față despre însemnătatea lor.

CORPUL DIDACTIC GATA DE MUNCĂ

Peste cîteva zile școlile își vor redeschide porțile pentru cei aproape 3 500 000 elevi care vor frecventa cursurile învățămîntului de cultură generală în anul școlar 1964-65. Numai în școlile generale de 8 ani vor învăța 2 999 000 de elevi, cu peste 400 000 mai mulți decît în anul 1963-64.

Anul școlar care începe acum se caracterizează însă nu numai printr-o creștere simțitoare a numărului de elevi, ci și printr-o substanțială sporire a numărului membrilor corpului didactic. Aproape 135 000 de învățători și profesori, cu 14 000 mai mulți decît în anul școlar anterior, vor în-tîmpina, în pragurile școlilor, pe elevii îmbrăcați în noile uniforme școlare. Le vor înmîna manualele noi pe care partidul și statul nostru le acordă gratuit tuturor elevilor din clasele I—VIII. Multe localuri noi de școală, mii de săli de clasă recent construite, mobilier proaspăt sosit din fabrici, materiale didactice moderne, curățenie desăvîrșită, flori multe vor da primei zile de școală o atmosferă sărbătorească.

Rîndurile corpului didactic vor crește în anul acesta cu peste 7 500 de absolvenți ai instituțiilor de învățămînt superior și ai școlilor pedagogice care se prezintă, în aceste zile, la posturile în care au fost repartizați. Primiți cu căldură de colegii lor mai vîrstnici, noii învățători și profe-

sori vor păși cu emoție la catedră pentru a-și începe nobila muncă de instruire și educare a tinerelor vîrstare ce le-au fost încredințate.

Ei pornesc la această muncă plini de însuflețire, mîndri, alături de întregul nostru popor, de marile succese dobîndite, sub conducerea înțeleaptă a partidului, în cei douăzeci de ani care au trecut de la eliberarea patriei noastre, mîndri de succesele învățămîntului, de grija deosebită cu care partidul și statul nostru înconjoară pe învățători și profesori.

O dată cu începerea noului an școlar, peste 70 000 de învățători — alți cei care predau la clasele I—IV, cit și cei care predau la clasele V—VIII — vor primi salarii substanțial majorate, ca urmare a Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri din iunie 1964 cu privire la majorarea salariilor la toate categoriile de salariați. Nu poate fi dovadă mai elocventă a prețurii și grijii pe care o poartă partidul nostru școlii și slujitorilor ei decît faptul că învățătorii sînt una dintre primele categorii de salariați cărora li se aplică majorările de salarii. Aceasta mobilizează și mai mult cadrele didactice, le întărește hotărîrea de a începe noul an școlar în cele mai bune condiții și a depune în activitatea lor toate eforturile pentru obținerea unor rezultate cit mai frumoase.

Numeroasele măsuri ce se iau, ca în fiecare an, pentru primirea noilor membri ai corpului didactic constituie, de asemenea, îmbolduri pentru o muncă rodnică. După cum se știe, toți învățătorii și profesorii care își încep munca la catedră primesc, o dată cu prezentarea lor la posturi, o indemnizație de instalare egală cu un salariu lunar. Plata imediată a acestei indemnizații fiind o datorie a organelor de învățămînt. De asemenea, prin grija organelor locale trebuie să li se asigure condiții corespunzătoare de cazare și masă, să fie sprijiniți în aprovizionarea cu combustibil și pentru instalarea lor în localitățile unde merg să lucreze, spre a fi scutiți de grijile și greutățile unui început de carieră și a-și îndrepta eforturile spre activitatea instructiv-educativă.

O deosebită însemnătate are și modul cum se desfășoară primirea tinerilor absolvenți, sollicitudinea și grija tovărășească cu care sînt conduși la posturi, cu care sînt îndrumați și ajutați să cunoască realitățile satelor unde vor lucra, așa încît să pornească la muncă cu optimism și elan, să-și sporească dragostea față de profesiunea pe care și-au ales-o. În

(Continuare în pag. 2-a)

Programele valabile în anul școlar 1964-1965

Clasele I-VIII ale școlii generale de 8 ani.

Programa școlară pentru clasele I-IV - 1962; instrucțiuni pentru clasele I-IV - 1964; limba română (gramatică și lectură literară) cl. V-VI - 1962; limba română (gramatică și lectură literară) cl. VII-VIII și instrucțiuni pentru cl. a V-a 1964; istorie, cl. V-VI - 1962; istorie, cl. VII-VIII - 1964; educația cetățenească, cl. VIII - 1964; limba rusă pentru școlile cu limba de predare română și școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale, cl. V-VIII - 1964; limba engleză, cl. V-VIII - 1964; limba franceză, cl. V-VIII - 1964; limba germană, cl. VIII - 1964; matematică, cl. V - 1964; matematică, cl. VI - 1962; matematică, cl. VII - 1963; matematică, cl. VIII - 1964; fizică, cl. VI - 1962; fizică, cl. VII - 1963; fizică, cl. VIII - 1964; chimie, cl. VII - 1963; chimie, cl. VIII - 1964; botanică, cl. V - 1962; anatomia și fiziologia omului, cl. VI - 1963; igiena, cl. VII - 1964; geografie, cl. V-VI - 1962; geografie, cl. VII - 1963; geografie, cl. VIII - 1964; agricultură, cl. V-VII și instrucțiuni pentru cl. VIII (sate) - 1964; agricultură, cl. VIII (sate) - 1964; lucrări practice în lemn, metal, lucru de mină și gospodărie, cl. V-VII, și instrucțiuni pentru cl. VII (orașe și centre industriale) - 1964; lucrări practice de electrotehnică, lucru de mână și gospodărie, cl. VIII (orașe și centre industriale) - 1964; desen - cl. V-VI - 1963; desen, cl. VIII - 1964; caligrafie, cl. V și desen, cl. VII - 1964; muzică, cl. V-VI - 1962; muzică, cl. VII - 1963; muzică, cl. VIII - 1964; educație fizică, cl. V-VI - 1962; educație fizică, cl. VII - 1963; educație fizică, cl. VIII - 1964.

Clasele VIII-XI ale școlii medii de 11 ani.

Literatura română, cl. VIII-X - 1964; literatura română, cl. XI - 1964; limba rusă, cl. VIII-XI - 1964; limba engleză, cl. VIII-XI - 1964; limba franceză, cl. VIII-XI - 1964; limba germană, cl. VIII-IX - 1962 și limba germană, cl. X - 1963; limba germană, cl. XI - 1964; limba latină, cl. VIII (fără frecvență) și limba latină, cl. IX (cursuri de zi) - 1964; limba latină, cl. X (fără frecvență și cl. X-XI (cursuri de zi) - 1964; istoria, cl. VIII-X - 1964; istoria României, cl. XI - 1964; economia politică, cl. X - 1964; socialismul științific, cl. XI - 1964; psihologie și logică, cl. XI - 1961; matematică, cl. VIII-XI - 1964; astronomie, cl. XI - 1959; fizică, cl. VIII-XI - 1964; chimia, cl. VIII-XI - 1964; științe naturale, cl. VIII-XI - 1964; geografie, cl. VIII-XI - 1964; studiul masinelor cu aplicații practice, cl. IX-X - 1964; desen, cl. VIII-X - 1963; muzică, cl. VIII-XI - 1962; educația fizică, cl. VIII-XI - 1963.

Clasele I-VIII ale școlii generale de 8 ani cu limbile de predare ale minorităților naționale.

La școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale, se vor folosi la cl. I-VIII, aceleași programe ca și la școlile cu limba de predare română, cu excepția următoarelor programe speciale: Limba română pentru școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale, cl. I-IV - 1962; limba română pentru școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale (cu excepția școlilor cu limba de predare maghiară), cl. V - 1961; limba română pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. V - 1961; instrucțiuni pentru aplicarea programelor de limba română, cl. V - școli cu limbile de predare ale minorităților naționale. Se află anexate la programa de limba română pentru școlile cu limba de predare română, cl. VII-VIII - 1964; limba română pentru școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale (cu excepția școlilor cu limba de predare maghiară), cl. VI - 1962; limba română pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. VI - 1962; limba și lectura literară maghiară, cl. I-IV - 1962; instrucțiuni pentru folosirea programelor de limba și lectura literară maghiară, cl. I-IV - 1964; limba și lectura

literară maghiară, cl. V-VI - 1962; instrucțiuni pentru aplicarea programelor de limba și lectura literară maghiară, cl. V - 1964; limba și lectura literară maghiară, cl. VII - 1963; limba și lectura literară maghiară, cl. VIII - 1964; limba și lectura literară germană, cl. I-IV - 1962; instrucțiuni pentru folosirea programelor de limba și lectura literară germană, cl. I-IV - 1964; limba și lectura literară germană, cl. V-VI - 1964; limba și lectura literară germană, cl. VII - 1963; limba și lectura literară germană, cl. VIII - 1964; limba și lectura literară ucraineană, cl. I-IV - 1964; limba și lectura literară ucraineană, cl. V-VI - 1962; limba și lectura literară ucraineană, cl. VII - 1963; limba și lectura literară ucraineană, cl. VIII - 1964; limba și lectura literară slovacă, cl. I-IV - 1962; limba și lectura literară slovacă, cl. V-VI - 1962; limba și lectura literară slovacă, cl. VII - 1963; limba și lectura literară slovacă, cl. VIII - 1964; limba și lectura literară greacă, cl. I-VIII - 1963; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. I-IV - 1962; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. V-VI - 1962; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. VII - 1963; muzica pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. VIII - 1964; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. I-IV - 1962; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. V-VI - 1962; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. VII - 1963; muzica pentru școlile cu limba de predare germană, cl. VIII - 1964; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. I-IV - 1962; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. V-VI - 1962; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. VII - 1963; muzica pentru școlile cu limba de predare ucraineană, cl. VIII - 1964.

Clasele VIII-XI ale școlii medii de 11 ani cu limbile de predare ale minorităților naționale.

La școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale se vor folosi la cl. VIII-XI aceleași programe ca la școlile cu limba de predare română, cu excepția următoarelor programe speciale: Literatura română, cl. VIII, instrucțiuni pentru predarea literaturii române, cl. IX-XI și gramatică pentru cl. VIII-X - 1964; limba rusă pentru școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale, cl. VIII-XI - 1964; limba rusă pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. VIII-XI - 1964; limba rusă pentru școlile cu limba de predare germană, cl. VIII-XI - 1964; literatura maghiară, cl. VIII-XI - 1964; literatura germană, cl. VIII-XI - 1964; literatura ucraineană cl. IX-XI - 1964; literatura sârbă, cl. IX-XI - 1964; literatura slovacă, cl. IX-XI - 1960; instrucțiuni pentru predarea literaturii grecești, cl. IX-XI - 1960; îndrumări pentru predarea muzicii în școlile cu limbile de predare maghiară, germană și ucraineană, cl. VIII-XI - 1962.

Învățământul seral și fără frecvență.

La învățământul seral sunt valabile aceleași programe ca la cursul de zi, cu excepția următoarelor programe speciale: Istoria, cl. VIII și instrucțiuni pentru cl. IX-XI - 1964; limba rusă, cl. VIII-XI - 1962 și 1964; matematică, cl. VIII-XI - 1964; fizică, cl. VIII-XI - 1964; chimia, cl. VIII-XI - 1964; științe naturale, cl. VIII-XI - 1964. La învățământul seral pentru școlile cu limbile de predare ale minorităților naționale, se vor folosi programele speciale pentru învățământul seral, școli cu limba de predare română, iar pentru restul obiectelor se vor folosi aceleași programe ca la școlile respective ale minorităților naționale - cursuri de zi.

La învățământul fără frecvență sunt valabile în anul școlar 1964-1965, pentru clasele VIII-X, aceleași programe ca la cursurile de zi, iar pentru clasa a XI-a programele de la învățământul seral.

Programele pentru clasa a VIII-a a școlii medii - cursuri de zi, au fost lăsate în broșurile de programe, cu toate că în anul școlar 1964-1965 nu va funcționa clasa a VIII-a la cursul de zi, spre a fi folosite la învățământul fără frecvență și la obiectele unde nu există programe speciale, de la învățământul seral.

Școli pedagogice de învățători și educatoare.

Limba și literatura română, anii I-II - 1964; limba rusă, anii I-II - 1964; limba engleză, anii I-II - 1964; limba franceză, anii I-II - 1964; limba germană, anii I-II - se va folosi programa pentru clasele VIII-IX - 1962; istoria, anii I-II - 1964; psihologia generală, anul II - 1964; psihologia copilului, anul II, educatoare - 1964; algebra și geometria, anii I-II - 1964; fizica, anii I-II - 1964; chimia, anii I-II - 1964; științe naturale, anii I-II - 1964; agricultura, anul I, educatoare și anii I-II, învățători - 1964; geografie, anii I-II - 1964; desenul, anii I-II educatoare - 1964; desenul, anii I-II, învățători - 1964; caligrafia, anii I-II, învățători - 1964; muzica vocală, anii I-II - 1964; educația fizică, anii I-II - 1964; lucru manual, anii I-II, educatoare - 1964; lucru manual, anii I-II, învățători - 1964; muzica instrumentală, anii I-II - 1964.

La școlile pedagogice cu limbile de predare ale minorităților naționale se vor folosi aceleași programe ca la școlile pedagogice de învățători și educatoare cu limba de predare română, cu excepția următoarelor programe.

Limba și literatura română, anii I-II, școlile pedagogice cu limbile de predare ale minorităților naționale - 1964; limba și literatura maghiară, anii I-II - 1964; limba și literatura germană anul I educatoare - 1963; limba și literatura germană, anul II, educatoare - 1964; îndrumări pentru predarea muzicii în școlile pedagogice ale minorităților naționale, anii I-II - 1964.

Pentru anii în lichidare ai școlilor pedagogice cu durata de 6 ani, cu limba de predare română și limbile de predare ale minorităților naționale, se vor folosi programele edițiile 1957-1963, aflate în școli și indicate în lista de programe valabile publicată în „Gazeta învățământului” nr. 716.

Institute pedagogice de învățători, cu durata de 2 ani

Limba română, anii I-II 1964; literatura pentru copii anii I-II - 1964; metodică predării limbii române, anul I - 1964; aritmetica, anii I-II - 1964; metodică predării aritmeticii, anul I - 1964; metodică predării geografiei, anul I - 1964; metodică predării științelor naturale, anul I - 1964; metodică predării istoriei, anul I - 1964; psihologia copilului, anul I - 1964; pedagogia generală, anii I-II - 1964; igiena școlară, anul II - 1964; istoria pedagogiei, anul II - 1964; desenul artistic, anul I - 1964; metodică predării desenului și caligrafiei, anul I - 1964; muzica vocală, anii I-II - 1964; metodică predării cîntului - anul I - 1964; educația fizică și metodică predării educației fizice, anul I - 1964; lucru manual și metodică predării lucrului manual, anul I - 1964; agricultura și lucrări practice agricole, anul I - 1964; practica pedagogică, anul I - 1964; pregătirea pentru activitatea cultural-artistică, anul I - 1964.

La Institutele pedagogice de învățători cu limbile de predare ale minorităților naționale, se vor folosi aceleași programe ca și la Institutele pedagogice de învățători cu limba de predare română, cu următoarele excepții:

Limba română și metodică predării limbii române, anii I-II - 1964; limba maghiară, metodică predării limbii maghiare și literatura pentru copii, anii I-II - 1964; limba germană, metodică predării limbii germane și literatura pentru copii, anii I-II - 1964.

Corpul didactic gata de muncă

(Urmare din pag. 1)

această privință o mare răspundere le revine inspectorilor școlari și directorilor de școală, în care noile cadre didactice trebuie să găsească adevărați prieteni și sfătuitori, oameni gata să le acorde sprijin tovarășesc și dezințersat.

Organele de învățământ și directorii de școli au datoria să se îngrijească acum, la început de an școlar, de asigurarea celor mai bune condiții de muncă pentru toate cadrele didactice. Se impune ca la repartizarea orelor și la constituirea cadrelor să se țină seama ca toți profesorii să fie încadrați în specialitatea lor, să se evite fărâmițarea cadrelor sau constituirea lor din prea multe discipline, pentru ca orele să fie predată cu maximum de randament.

Pentru acest an școlar s-au făcut numeroase transferări de cadre didactice, la cererea acestora, pentru rezolvarea unor interese personale. La 1 septembrie, odată cu deschiderea anului școlar, lu-

crările de mișcare a cadrelor didactice s-au încheiat, toți învățătorii și profesorii urmînd să fie prezenți la posturile lor. Zilele care au mai rămas pînă la deschiderea cursurilor vor fi folosite acum din plin de către corpul didactic pentru ca activitatea să pornească bine de la început. Studiarea programelor de învățământ, a manualelor școlare, planificarea materiei, discutarea în cadrul consfăturilor raionale a măsurilor ce se impun pentru întărirea eficienței predării constituie câteva dintre cele mai importante probleme care stau în atenția cadrelor didactice în aceste zile.

Concentrîndu-și toate eforturile, învățătorii și profesorii sînt hotărîți să răspundă cu cînte numeroase dovezi de prețuire din partea partidului și guvernului, să muncească astfel încît anul școlar pe care îl încep acum să însemne un pas mai departe în dezvoltarea învățămîntului nostru, în instruirea și educarea tinerelor generații.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 25 septembrie 1964 se va organiza concursul de admitere la Institutele Pedagogice de învățători cu durata de 2 ani, curs de zi, în următoarele localități: Cîmpulung-Muscel, Bacău, Arad, Blaj, Sibiu (cu limba de predare germană), Cluj, Aiud (cu limba de predare maghiară), Oradea, Galați, Deva, Iași, Baia Mare, Odorhei (cu limba de predare română și maghiară), Craiova, Buzău, Suceava și orașul Constanța. La concursul de admitere se pot înscrie absolvenții școlilor medii de cultură generală cu diplomă de maturitate, care nu au depășit vîrsta de 27 ani.

De asemenea, în ziua de 25 septembrie 1964 se va organiza concursul de admitere la Institutele Pedagogice de învățători cu durata de 2 ani - cursuri fără frecvență, din următoarele localități: Cîmpulung-Muscel, Arad, Cluj, Galați, Iași, Baia Mare, Odorhei (cu limba de predare maghiară), Suceava și orașul București. La concursul de

admitere se pot înscrie absolvenții școlilor medii de cultură generală cu diplomă de maturitate care funcționează în învățămînt la clasele I-IV, sau ca pedagogi la internatele școlilor de cultură generală sau școlilor profesionale, indiferent de vîrstă.

Concursul de admitere la cursurile de zi și fără frecvență constă din vizita medicală, proba de aptitudini muzicale și probe la următoarele discipline:

- limba și literatura română - scris și oral;

- aritmetica - scris și oral;

- istoria Romîniei - oral.

Candidații de la institutele pedagogice de învățători cu limbile de predare ale minorităților naționale vor da probe scrise și orale și la limba și literatura maternă.

Lămuriri suplimentare cu privire la organizarea concursului de admitere se pot obține de la secretariatele institutelor pedagogice de învățători cu durata de 2 ani menționate mai sus și de la secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare regionale și raionale.

BIBLIOGRAFIE

A apărut

REVISTA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC
Nr. 2-3 1964

În sumar:

* Pentru noi succese în viitorul an școlar.

LECTOR UNIV. ING. M. DOROBANȚU: Unele probleme de rezistență la oboseală a materialelor.

ING. I. TALPĂȘAN: Rolul cabinetelor școlare în legarea teoriei de practică.

ING. ST. DUȚĂ: Cerințe sporite de calificare a viitorilor mecanici agricoli.

PROF. TR. TĂMĂȘAN și PROF. M. ONIU: Cu privire la predarea cunoștințelor de evidență contabilă.

PROF. SEVER PASCA: Unele considerații privind predarea noțiunilor de cristalografie geometrică.

DR. VASILE BARBU: Verificarea cunoștințelor însușite de elevi - o preocupare principială în munca didactică.

ING. M. TUDOSE: Îndrumarea instruirii practice în producție

ING. C. CUMPĂȚĂ și ING. E. KIPĂ: Utilizarea fișei tehnologice în instruirea practică.

PROF. O. SORESCU: Trăsăturile specifice ale lecțiilor de instruire practică.

PROF. ALEXANDRU BREA-JEN: Instruirea practică a

elevilor în brigăzi de producție.

GH. D. MATEIANU: Activitatea în producție a absolvenților din școlile profesionale.

GH. IOSIF: Despre metodele și sistemele de exerciții pentru formarea deprinderilor de lucru la elevii strungari.

ING. I. GIURGEA: Aspecte ale corelării obiectelor de specialitate cu instruirea practică la mașini unelte.

LECTOR ST. LINUL: Formarea la elevi a simțului de răspundere pentru calitatea produselor.

PROF. GH. DIVICIAN: Itinerar siderurgic.

PROF. NEAGU CONSTANȚA: Confectionarea și folosirea materialului didactic în procesul instructiv-educativ.

S. GL: În sprijinul elaborării manualelor pentru școlile tehnice agricole.

PROF. GH. PIRNUTĂ: Școala de arte și meserii din București la mijlocul secolului al XIX-lea.

ING. I. ULMET: Noi aparate și metode de măsurare și reglare a temperaturii.

* Comunicări de la Ministerul Învățămîntului.

* Pêtre Puni.

Noile planuri de învățămînt

— Interviu cu tov. Ion Dragomirescu, directorul Direcției pedagogice din Ministerul Învățămîntului —

Dorind să aducem la cunoștința cititorilor noștri elementele noi ce caracterizează planurile de învățămînt după care se va desfășura procesul de instruire și educare a elevilor, din acest an școlar, ne-am adresat tovarășului ION DRAGOMIRESCU, directorul direcției pedagogice din Ministerul Învățămîntului, cu câteva întrebări.

Ce planuri de învățămînt vor sta, în anul școlar care va începe în curînd, la baza muncii instructiv-educative din școlile de cultură generală?

În acest an școlar, în școlile generale de 8 ani se vor aplica noile planuri de învățămînt concepute pentru durata școlii de 12 ani, cu unele măsuri de tranziție, urmînd ca în anul școlar viitor planurile școlii de 12 ani să se aplice integral, cuprinzînd și clasa a IX-a și apoi, treptat, și celelalte clase ale școlii medii. Pornindu-se de la rezultatele obținute în urma fotosirii proiectului planului de învățămînt al școlii de 8 ani, experimentat în ultimii trei ani, ca și a planului școlii de 11 ani, s-au introdus în planurile noi o seamă de elemente deosebit de importante pentru mai buna pregătire a elevilor.

Ce modificări a determinat în primul rînd în planul de învățămînt al școlii generale de 8 ani prelungirea cu un an a duratei de școlarizare?

Prelungirea duratei de școlarizare cu un an (clasa a VIII-a) a adus după sine, în primul rînd, creșterea numărului total de ore destinate instruirii și educării elevilor. Astfel, în școlile de la orașe numărul orelor a crescut cu 910, iar în școlile de la sate cu 760. Aceasta a permis să se realizeze sporirea timpului destinat predării în mai bune condiții a unor obiecte (de exemplu, limbile moderne, pentru care se prevăd, în loc de 258 de ore, 408 ore), ca și a timpului destinat educației estetice a elevilor. Totodată s-a redus efortul de muncă al elevilor prin scăderea numărului de ore pe care ei îl petrec săptămînal la școală. Astfel, la clasele V—VIII, numărul maxim de ore pe săptămînă este acum de 29 față de 32, cît era în școala de 7 ani, iar la clasele I—IV de 24 ore.

Cum asigură planul școlii de 8 ani respectarea particularităților de vîrstă ale elevilor?

Pentru ca aceste particularități să fie respectate mai deplin decît în trecut, s-a efectuat o eșalonare mai rațională, pe ansamblul claselor I—VIII, a unor obiecte de studiu cum sînt matematica, științele biologice sau geografia. De exemplu, algebra va fi studiată pe parcursul a doi ani (în clasele a VII-a și a VIII), nu într-un singur an, cum prevedea proiectul planului școlii generale de 8 ani. De asemenea, în cadrul studierii geometriei în spațiu (la clasa a VIII-a) s-au introdus și noțiuni de cosmografie. În ceea ce privește științele biologice, în clasa a IV-a se vor studia cunoștințe despre natură (în locul zoologiei, care trece în clasa a VI-a), iar în clasa a VIII-a (începînd din anul școlar 1965—1966) se va studia un obiect nou — biologia generală. La geografie, la clasa a V-a au fost introduse, în locul geografiei fizice, noțiuni de geografie fizică (despre Pămînt și sistemul solar), după care urmează studierea continentelor (în clasele a V-a și a VI-a). Predarea integrală a geografiei fizice (împreună cu noțiuni de geologie) are loc în clasa a VII-a, elevii din această clasă avînd posibilitatea s-o înțeleagă mai bine.

Au intervenit modificări și în raportul existent între diferitele grupe de obiecte?

Experimentarea proiectului de plan al școlii generale de 8 ani

a arătat și necesitatea introducerii unor asemenea modificări, în vederea asigurării unui raport mai just între grupele de obiecte. Astfel, grupa studiilor umaniste reprezintă acum 39,9 la sută (38,2 la sută la școlile de la sate) din totalul orelor pe cei 8 ani de studiu, însumînd 2703 (2643) ore. Ponderea cea mai mare (66 la sută) revine aici limbii romine. Grupa studiilor realiste reprezintă 31,8 la sută, adică 2156 (2098) ore, ponderea cea mai mare avînd-o, în această grupă, matematica (55 la sută). S-au lărgit în același timp posibilitățile de studiere a fizicii și chimiei: timpul destinat predării fizicii sporește cu 50 la sută, iar timpul destinat predării chimiei cu 100 la sută. Grupa educației fizice și estetice cuprinde 22,3 la sută (21,4 la sută), adică 1513 (1483) din totalul orelor. Ponderea obiectelor din această grupă este următoarea: educația fizică — 528 (516) ore, desenul — 462 (452) ore, muzica — 392 (386) ore. La rîndul ei, grupa pregătirii practice reprezintă 5,9 la sută (în școlile sătești 10,8 la sută) din totalul orelor, adică 400 (598) de ore.

Ce deosebiri prezintă, față de acest plan, planul de învățămînt pentru școlile și secțiile în care predarea se desfășoară în limbile minorităților naționale?

La baza planului de învățămînt pentru școlile și secțiile cu predarea în limbile minorităților naționale stau aceleași principii ca și la baza planului de învățămînt pentru școlile cu limba de predare romină, în structura și în conținutul lor au intervenit aceleași modificări. Există doar unele deosebiri determinate de faptul că în aceste școli se studiază un obiect în plus — limba maternă. La clasele I—IV, unde are loc învățarea scrisului și cititului în limba maternă, s-a acordat acestui obiect un număr de ore corespunzător, prin diminuarea numărului de ore afectat limbii romine. Astfel, dacă în școlile de 8 ani cu limba de predare romină numărul orelor în care se învață limba romină în clasele I—IV este de 1248, în școlile de 8 ani cu predarea în limbile minorităților naționale limba romină se predă, la clasele I—IV, în 672 de ore, iar limba maternă în 896 de ore (în total 1568 de ore).

La clasele V—VIII s-au rezervat studiului limbii materne 513 ore, iar studiului limbii romine 544 de ore (atîtea cîte sînt și la școlile cu limba de predare romină). În scopul de a se evita supraîncărcarea planului de învățămînt au fost reduse 198 de ore de desen și 136 de ore de educație fizică. În acest fel, planul de învățămînt al școlilor și secțiilor în care învățămîntul se desfășoară în limbile minorităților naționale depășește numai cu două ore săptămînal planul de învățămînt al școlilor cu limba de predare romină.

Ce prevederi cuprinde planul școlii generale de 8 ani în legătură cu examenul de absolvire?

Examenul de absolvire al școlii generale de 8 ani — necesar datorită faptului că această școală reprezintă un ciclu de învățămînt — va consta într-o verificare a cunoștințelor de limba romină, matematică, istoria patriei și geografia R.P.R., la care se adaugă, în școlile de la sate, și agricultura. Elevii școlilor sau secțiilor în care predarea se desfășoară în limbile minorităților naționale vor da examen și la limba maternă (examinarea avînd loc, la aceste școli, la ambele limbi) în scris și oral. Față de examenul de absolvire al șco-

lii de 7 ani se renunță așa dar la examinarea cunoștințelor însușite la educația cetățenească (existentă anterior în examenul ținut la toate școlile), și fizica (existentă anterior în examenul ținut la școlile de la orașe).

Ce ne puteți spune despre planul de învățămînt al școlii medii de 12 ani?

Aici intervin, desigur, foarte multe elemente noi față de planul școlii de 11 ani. Să ne oprim, de data aceasta, numai la trăsăturile esențiale.

În primul rînd, pregătirea diferențiată a elevilor pe două secții (reală și umanistă) este desfășurată pe 3 ani de studii (clasele a X-a, a XI-a și a XII-a), considerîndu-se că, deoarece elevii vin din școala generală de 8 ani mai bine pregătiți decît din școala de 7 ani, este suficient un an de studii comun (în clasa a IX-a) spre a le da posibilitatea să se orienteze spre secția preferată. Separarea pe secții mai devreme cu un an va permite o profilare mai accentuată a disciplinelor specifice fiecărei secții deci o mai bună pregătire diferențiată.

În al doilea rînd, planul asigură o reducere simțitoare a efortului intelectual al elevilor prin micșorarea numărului de ore pe săptămînă (de la 33/38 de ore la 32 de ore pentru toate clasele).

Prin conținutul său, planul asigură întărirea legăturii învățămîntului cu viața, cu practica, prin reprofilarea grupei pregătirii practice, ca și prin sporirea numărului orelor de laborator și de lucrări practice la obiectele de profil ale secției reale.

Și acest plan stabilește un raport mai echilibrat între diferitele grupe de obiecte și între obiecte, ceea ce face posibilă introducerea unor noi discipline — istoria literaturii universale, istoria muzicii, istoria artelor etc. — ca și o a doua limbă modernă obligatorie. În același timp, eșalonarea mai judicioasă a disciplinelor permite introducerea unor noi capitole, așa încît elevii să cunoască cele mai noi curceri ale științei, tehnicii și culturii (de exemplu, calculul probabilităților, statistica matematică, calculul vectorial — la disciplinele matematice, analiza chimică, industria chimică în R.P.R. — la chimie, structura substanței — la fizică etc.

Se prevede, de asemenea, un sistem unic al pregătirii practice, prin ore de cultură tehnică, predate în clasele IX—XI în cîte 99 de ore. În școlile de la orașe se va efectua, în cadrul acestor ore, studiul materialelor și al mașinilor, ca și studiul organizării și mecanizării producției industriale specifice orașului, regiunii, regiunii, iar în școlile de la sate, în aceleași ore, studiul bazelor producției agricole, cultura de cîmp, creșterea animalelor, organizarea gospodăriilor agricole socialiste. În același timp se prevede un nou sistem al aplicațiilor practice, cu caracter unic pentru toate școlile — bazat pe vizite în producție pentru școlile de la orașe și o practică agricolă concentrată în prima parte a trimestrului I pentru școlile de la sate — sistem ce se aplică din acest an.

Cunoașterea amănunțită a noilor planuri de învățămînt de către cadrele didactice, înțelegerea principiilor care stau la baza lor, strădania de a aplica în cele mai bune condiții prevederile pe care le cuprind vor contribui în mare măsură la ridicarea nivelului muncii de instruire și educare a elevilor.

Lecție de fizică în laboratorul Școlii de 8 ani nr. 75 din București

Plan de învățămînt pentru școala generală de 8 ani

Nr. crt.	Obiectele	Clasele							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Limba romină	12	11	9	7	4	4	4	4
	a) gramatica	—	—	—	—	2	2	2	2
	b) lectura literară	—	—	—	—	2	2	2	2
2.	Limbile moderne	—	—	—	—	3	3	3	4
	a) limba franceză, engleză sau rusă (la alegere)	—	—	—	—	3	3	3	—
	b) limba occidentală începută în cl. a VI-a (engleză, franceză sau germană)	—	—	—	—	—	—	—	2
	c) limba rusă	—	—	—	—	—	—	—	2
3.	Istoria	—	—	—	2	2	2	2	2
	a) istoria Romîniei	—	—	—	2	—	—	—	2
	b) istoria antică	—	—	—	—	2	—	—	—
	c) istoria evului mediu	—	—	—	—	—	2	—	—
	d) istoria modernă și contemporană	—	—	—	—	—	—	—	2
4.	Educația cetățenească	—	—	—	—	—	—	—	1
5.	Matematica	5	5	5	5	4	4	4	4
	a) aritmetica	—	—	—	—	4	2	2	—
	b) geometria	—	—	—	—	—	2	2	1
	c) algebra	—	—	—	—	—	—	—	3
6.	Fizica	—	—	—	—	—	3	2	2
7.	Chimia	—	—	—	—	—	—	—	2
8.	Cunoștințe despre natură	—	—	—	1	—	—	—	—
9.	Științe biologice	—	—	—	—	—	2	1	1
	a) botanica	—	—	—	—	—	2	—	—
	b) anatomia și fiziologia omului	—	—	—	—	—	—	1	—
	c) igiena	—	—	—	—	—	—	—	1
10.	Geografia	—	—	2	2	2	2	2	2
	a) geografia regiunii	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) geografia R.P.R.	—	—	—	2	—	—	—	2
	c) noțiuni de geografie fizică și geografia Europei și Asiei	—	—	—	—	—	2	—	—
	d) geografia Americii, Africii, Oceaniei și Antarcticii	—	—	—	—	—	—	2	—
	e) geografie fizică și noțiuni de geologie	—	—	—	—	—	—	—	1
11.	Agricultura și lucrări practice agricole (la sate)	—	—	—	—	—	3	3	3
12.	Practica agricolă continuă (12 zile pe an a 5 ore pe zi — la sate)*	—	—	—	—	—	—	—	—
13.	Lucrări practice în lemn, metal și electrotehnice (la oraș)	—	—	—	—	—	2	2	2
	a) lucrări în lemn (băieți)	—	—	—	—	—	2	2	—
	b) lucrări în metal (băieți)	—	—	—	—	—	—	—	2
	c) lucrări de electrotehnică (băieți)	—	—	—	—	—	—	—	2
	d) lucru de mină și gospodărie (fete)	—	—	—	—	—	2	2	1
	e) lucrări în metal (fete)	—	—	—	—	—	—	—	1
	f) lucrări de electrotehnică (fete)	—	—	—	—	—	—	—	1
14.	Îndelniciri practice	1	1	1	1	—	—	—	—
15.	Desenul	2	2	2	2	3	2	1	1
16.	Caligrafia	—	1	1	1	1	—	—	—
17.	Muzica	2	2	2	2	1	1	1	1
18.	Educația fizică	2	2	2	2	2	2	2	2
19.	Dirigenția	—	—	—	—	1	1	1	1
Total general ore — sat		24	24	24	25	27	27	27	29
— oraș		24	24	24	25	26	26	26	28

NOTA: a) Ansamblul coral și sportiv sînt facultative pentru elevi. Se organizează pe școală numai pentru cl. V—VIII, pe grupe de 2—3 clase, în cîte 2 ore, la interval de 2 săptămîni. Un elev participă „la alegere”, la o singură activitate.
b) Pentru fetele din cl. V—VIII (la sate) se organizează cercuri de activități gospodărești cu durata de 2 ore la 2 săptămîni. Cercurile sînt facultative pentru eleve.

x) La sate se face practică agricolă continuă de 12 zile pe an, a 5 ore pe zi, la cl. V—VII, la începutul anului școlar.

NOUL REGULAMENT AL ȘCOLILOR

Deschiderea anului școlar 1964—1965 marchează începutul unei noi perioade de activitate instructiv-educativă, strins legată de încheierea procesului de generalizare a învățământului de 8 ani în țara noastră. În anul școlar pe care-l vom începe peste puțin timp vor fi cuprinși în instituțiile de învățământ și educație din întreaga țară peste 4 000 000 de copii, elevi și studenți, adică peste 22% din întreaga populație a țării. Numai în învățământul general și obligatoriu de 8 ani vor fi școlarizați 2 999 000 de elevi, cu peste 400 000 mai mulți decât în anul școlar precedent.

Realizările obținute în dezvoltarea învățământului de cultură generală, elementele noi ce au survenit în ultima perioadă în acest învățământ, sarcinile importante puse în fața școlii în etapa actuală au făcut necesară apariția unui nou regulament școlar. Întocmiți pe baza documentelor de partid și de stat în vigoare, noul regulament însumează reglementările elaborate pentru învățământul de cultură generală în cursul ultimilor ani și se aplică în toate școlile din sistemul acestui învățământ. La elaborarea lui au adus o contribuție substanțială, prin sugestiile și propunerile făcute, un mare număr de învățători și profesori din școlile noastre, precum și secțiile de învățământ. De asemenea, regulamentul a fost larg dezbătut, în fața de proiect, în cadrul Consiliului învățământului de cultură generală și a fost consultat și avizat de o serie de instituții de stat și organizații centrale.

La baza prevederilor cuprinse în noul regulament școlar stau principiile călăuzitoare ale învățământului din țara noastră, conform cărora învățământul de cultură generală este învățământ de stat, laic, gratuit, are un caracter unitar și se înfăptuiește în temelul dreptului la învățatură egal pentru toți cetățenii țării, fără deosebire de sex, rasă, naționalitate și religie.

Regulamentul stabilește scopul învățământului de cultură generală — de a realiza educația multilaterală a copiilor și tineretului, de a asigura însușirea temeinică a bazelor științei în strinsă legătură cu viața, cu practica, ținând seama de particularitățile de vîrstă ale elevilor, de a le forma concepția marxist-leninistă despre lume, deprinderi de muncă intelectuală și fizică, deprinderi și deprinderi de conduită în spiritul moralei comuniste, înclinații și sentimente estetice și de a contribui la dezvoltarea lor fizică armonioasă. Școala de cultură generală trebuie să asigure orientarea elevilor spre diferite profesii potrivit aptitudinilor lor și necesităților economiei naționale, să educe copiii și tineretul în spiritul dragostei și devotamentului neîmurmur față de Republica Populară Română și față de Partidul Muncitoresc Român, să le cultive dorința și hotărârea fermă de a-și daruia toată energia și capacitatea lor pentru fericirea poporului și înflorirea patriei noastre. Întreaga activitate instructiv-educativă a școlii de cultură generală se desfășoară conform politicii partidului și guvernului în domeniul învățământului și trebuie să răspundă cerințelor pe care le ridică desăvîșirea construcției socialiste și trecerea la comunism în R.P.R. În același timp, regulamentul definește școala de 8 ani ca școală generală și obligatorie, ca bază de cultură a maselor largi de cetățeni ai țării noastre și prevede, în lumina documentelor de partid și de stat, că durata învățământului de cultură generală este de 12 ani.

În legătură cu aceste importante prevederi, care reflectă politica partidului nostru în domeniul învățământului de cultură generală, regulamentul menționează și gratuitatea învățământului pentru toți copiii în vîrstă de la 7 la 16 ani, acordarea gratuită, din partea statului, a manualelor școlare pentru toți copiii din clasele I—VIII.

Regulamentul cuprinde o serie de prevederi menite să determine o mai bună organizare a procesului de învățământ, să îmbunătățească regimul de muncă al elevilor în timpul cursurilor.

În lumina planului de învățământ al școlii medii de 12 ani, recent aprobat, regulamentul precizează organizarea secțiilor reale și umaniste în ultimele trei clase ale școlii medii (X, XI și XII) în loc de ultimele două clase, cum era pînă în prezent. Se arată că, acolo unde funcționează o singură clasă a X-a, stabilirea secției (reală sau umanistă) se va face în funcție de dorințele majorității elevilor (nu în mod obligatoriu secție reală, cum era pînă acum).

Regulamentul stabilește că învățământul de zi se desfășoară în general în prima jumătate a zilei, perioadă în care elevii se pot concentra mai ușor și randamentul în asimilarea cunoștințelor este mai bun. La școlile în care învățământul de zi se desfășoară în două serii, clasele I—IV funcționează dimineața. La aceste clase cursurile nu vor începe înainte de ora 8. Durata orei de curs se stabilește pentru toate școlile (inclusiv cele care funcționează în două serii la cursurile de zi și au și secție serală),

la 50 de minute. Ținându-se seama de particularitățile de vîrstă, pentru a se evita oboseala elevilor mici și a se asigura totodată rezultate optime în însușirea cunoștințelor din partea acestora, regulamentul acordă posibilitatea ca la clasa I ora de curs să poată fi întreruptă pentru cca. 10 minute, atunci cînd învățătorul consideră că este necesar. În acest timp se pot organiza activități recreative, fără a se deranja însă munca celorlalte clase.

Un accent deosebit se pune în regulament pe mijloacele de întărire a disciplinei elevilor în școală și în afara ei. Scoțînd în evidență rolul educativ al evidențierilor și sancțiunilor, regulamentul subliniază faptul că, folosite cu tactul pedagogic necesar, acestea constituie metode eficiente de îmbunătățire continuă a disciplinei, de creștere a conștiințozității și a simțului de răspundere al elevilor față de îndatoririle lor școlare și obștești. Regulamentul prevede noi forme de evidențiere pentru succesele obținute la învățatură, pentru purtarea bună și participare la acțiunile organizate în școală și stabilirea criteriilor de acordare a premiilor la sfîrșitul anului școlar, a diplomelor de merit și de onoare la terminarea studiilor în școala generală de 8 ani și în școala medie. În același timp, se tratează pe larg cerințele privind comportarea și atitudinea elevilor în școală, în familie, pe stradă și în localuri publice, portul noulor uniforme școlare etc. Regulamentul menționează clar și gradul sancțiunilor cu rol educativ ce pot fi aplicate elevilor, arătînd că cei ce se abat de la îndatoririle ce le revin pot fi sancționați, în afară de „observație” și „amonestare”, cu eliminare pe timp limitat, aminarea susținerii examenului de absolvire sau de maturitate, cu exmatricularea din școală pînă la sfîrșitul anului școlar sau chiar cu exmatricularea din toate școlile. În vederea obținerii efectului educativ dorit — se subliniază în regulament — evidențierile și sancționările se fac numai asigurîndu-se îmbinarea exigenței și a fermității cu respectul față de personalitatea elevului, cu spiritul de umanitate și de dreptate.

Subliniind importanța organizațiilor U.T.M. și de pionieri din școli în sistemul nostru de educație, regulamentul menționează că întreaga activitate a acestor organizații se subordonează scopului instructiv-educativ urmărit de școală și se desfășoară, pe baza statutului U.T.M. și a regulamentului organizației de pionieri din R.P.R., sub conducerea organizației de partid din școală. În regulament se stabilește că directorii de școli, dirigenții, învățătorii și profesorii au datoria de a sprijini organizațiile U.T.M. și de pionieri în organizarea și desfășurarea activității lor, în îmbogățirea conținutului educativ al acestora. În vederea coordonării tuturor activităților din școală și din afara școlii, inclusiv activitățile pionierești și U.T.M., conducerea organizațiilor de pionieri și U.T.M. vor solicita, pentru acțiunile ce le întreprind, acordul directorului școlii.

Stabilind structura anului școlar, regulamentul precizează că acesta începe de la 1 septembrie și se termină la 31 august al anului calendaristic următor. Se arată de asemenea data începerii cursurilor școlare — 15 septembrie — ca și datele la care încep și se încheie cele trei etape de muncă ale anului școlar — trimestrele.

Pentru a se evita supraîncărcarea elevilor, în afară de măsurile luate pentru îmbunătățirea planurilor de învățământ, a programelor și manualelor, regulamentul marchează timpul ce poate fi folosit pentru activități extrașcolare și stabilește care sînt aceste activități, menționînd că în organizarea lor se va ține seama de cerința esențială ca elevilor să li se asigure săptămînal 5 jumătăți de zi libere pentru studiu, meditații, consultații și recreere. De asemenea, este interzisă programarea unor activități extrașcolare în zilele de duminică fără aprobarea prealabilă a secției de învățământ raionale sau orașenești. În ceea ce privește activitățile cultural-artistice și sportive, regulamentul precizează că durata acestora, cu excepția excursiilor, nu trebuie să depășească două ore pentru elevii claselor IX—XII și o oră și jumătate pentru elevii claselor I—VIII. Elevii vor fi antrenați să participe lunar numai la una din aceste activități.

Regulamentul stabilește cercurile de elevi și concursurile ce se pot organiza în școli, precizînd că un elev poate participa numai la un singur cerc pe obiecte sau tehnice și la unul din cercurile artistice sau sportive, cu condiția să aibă o situație bună la învățatură. Ședințele cercurilor se vor ține cel mult o dată pe lună și vor avea durata de aproximativ o oră pentru elevii din clasele I—IV și o oră și jumătate pentru elevii din clasele V—XII. În perioada lucrărilor scrise și a examenelor nu se organizează ședințe de cerc și nu se organizează concursuri. Într-un an școlar un elev poate participa la un singur concurs. Numai în

mod excepțional, cu aprobarea secției de învățământ raionale (orașenești), se poate prezenta la două concursuri, iar în acest caz, unul din concursurile la care se prezintă trebuie să fie cultural-artistice sau sportive.

Toate activitățile patriotice la care participă elevii sînt organizate și îndrumate de conducerea școlii, cu sprijinul organizațiilor U.T.M. și de pionieri. Alegerea acțiunilor, stabilirea conținutului și duratei acestora vor fi subordonate sarcinilor instructiv-educative ale școlii, iar în organizarea și desfășurarea lor se vor respecta particularitățile de vîrstă ale elevilor. Elevii din clasele I—VIII pot fi antrenați la îngrijirea și înfrumusețarea școlii și împrejurimilor ei, la amenajarea și îngrijirea unor spații verzi, a unor grădinițe sau panouri, la îngrijirea monumentelor, la stringerea plantelor medicinale, la plantarea pomilor. Elevii claselor V—XII pot fi antrenați la colectarea deșeurilor de hîrtie, de sticlărie, de textile — numai din gospodăria părinților. Colectarea deșeurilor va avea loc în mod organizat, sub controlul personalului didactic, cu aprobarea directorului școlii și în colaborare cu organizațiile U.T.M. Directorii școlilor vor lua măsuri ca deșeurile colectate să fie depozitate în locuri retrase, unde nu circulă elevii. Elevii claselor I—IV nu vor participa la nici o acțiune de colectare a deșeurilor.

Se interzice cu desăvîșire, prin prevederile regulamentului, scoaterea elevilor de la orele prevăzute în planul de învățământ pentru orice activitate în afara clasei și extrașcolare.

În vederea evitării supraîncărcării elevilor, prin regulament se reduce numărul lucrărilor scrise de control trimestriale. Astfel, în clasele V și VI se vor da lucrări de control trimestriale numai la limba română și matematică. Începînd din clasa a VII-a, numărul lucrărilor de control trimestriale crește treptat, ajungînd la 8 lucrări în clasa a XII-a. La clasele a VIII-a și a XII-a nu se dau lucrări scrise trimestriale pe trimestrul al III-lea.

Regulamentul stabilește unele dispoziții noi și în legătură cu verificarea și aprecierea cunoștințelor, deprinderilor și comportării elevilor. Astfel, de exemplu, se precizează că la calculul mediei trimestriale fracțiunile de 50 și peste 50 de sutimi se rotunjesc spre nota mai mare, iar cele sub 50 de sutimi se rotunjesc spre nota mai mică. De asemenea, se arată că, pentru a promova clasa elevii trebuie să obțină la fiecare obiect din planul de învățământ al clasei respective cel puțin media anuală 5, iar la purtare cel puțin media anuală 6.

Un loc important îl ocupă în noul regulament prevederile în legătură cu drepturile și obligațiile personalului didactic. Aceste prevederi au menirea să ducă la întărirea disciplinei în muncă a învățătorilor și profesorilor, să-i educe în spiritul atitudinii comuniste față de îndeplinirea îndatoririlor ce le revin, să determine o preocupare susținută pentru îmbunătățirea permanentă a calității muncii instructiv-educative. Totodată, prevederile în legătură cu drepturile și obligațiile personalului didactic contribuie la ridicarea continuă a prestigiului și autorității acestuia. Prin regulament se stabilește că școlile de cultură generală sînt încadrate cu personal didactic de conducere — directori, directori adjuncți, dirigenți — personal didactic de predare — învățători și profesori și personal didactic auxiliar (laboranți și pedagogi). Regulamentul cuprinde prevederi în legătură cu salarizarea personalului didactic, cu dreptul la transferare, obținerea gradelor didactice, concediile de odihnă, obținerea de titluri și distincții etc.

De asemenea, regulamentul stabilește conținutul și formele activității didactice, metodice și culturale. Se precizează totodată că este cu desăvîșire interzisă scoaterea de la ore a personalului didactic.

Subliniind rolul deosebit de important al directorului școlii, regulamentul prevede măsuri în scopul întăririi autorității lui. Așa, de exemplu, se stabilesc criteriile de numire a directorilor, arătîndu-se că în această funcție sînt recrutați numai oameni care se disting prin buna lor pregătire, prin experiența lor didactică și prin rezultatele deosebite în munca de instruire și educare a tineretului școlar. Directorii școlilor medii, de exemplu, se recrutează dintre profesorii care au obținut gradul II, au o experiență de cel puțin 10 ani la catedră și capacitate organizatorice verificate.

Regulamentul subliniază rolul directorului de conducător unic al școlii, arătînd că el răspunde de întreaga activitate instructiv-educativă desfășurată în școală și în afara ei, de activitatea administrativ-gospodărească, precum și de păstrarea și folosirea în mod judicios a tuturor bunu-

rilor școlii. Directorul este președintele consiliului pedagogic — principalul său organ consultativ — ca și președintele sfatului unității de pionieri. Conform prevederilor regulamentului, directorul școlii are dreptul să evidențieze pe elevii merituosi și să aplice toate sancțiunile prevăzute de regulament celor care se abat de la îndatoririle ce le revin. Numai pentru exmatricularea din toate școlile se va cere confirmarea secției regionale de învățământ. Regulamentul menționează, de asemenea, că orice activitate școlară sau extrașcolară cu elevii se poate organiza numai cu aprobarea sau acordul directorului școlii. Activitatea directorului este îndrumată și controlată numai de către organele învățământului sau de persoane împuternicite prin delegație în acest scop. Vizitarea școlii și asistarea la ore sau la alte activități de către persoane care nu fac parte din aparatul de îndrumare și control al învățământului este permisă numai cu aprobarea directorului școlii.

Regulamentul cuprinde o seamă de elemente noi și în legătură cu rolul, sarcinile și formele activității comitetelor de părinți. Un accent deosebit se pune pe acțiunile prin care comitetele de părinți pot sprijini cit mai eficient școala în realizarea sarcinilor instructiv-educative și în extinderea propagandei pedagogice, arătîndu-se că principala lor sarcină este să-i atragă pe părinți la rezolvarea problemelor pe care le ridică activitatea școlii, să realizeze o cit mai strînsă colaborare între școală și familie. Regulamentul aduce de asemenea, precizări în legătură cu procurarea și folosirea fondurilor comitetelor de părinți.

O caracteristică esențială a noului regulament școlar constă în faptul că este mai cuprinzător; el înglobează într-un singur document o serie de reglementări dispersate pînă acum în diferite acte normative, ca de exemplu organizarea și funcționarea învățământului seral și fără frecvență, a școlilor de cultură generală cu program special (de artă, de educație fizică), a școlilor sportive de elevi, a școlilor cu caracter preventorial și sanatorial etc.

Regulamentul are și o structură nouă, deosebită de cea a regulamentului aplicat experimental, caracterizată printr-o mai judicioasă dispunere a capitolelor și printr-o mai bună înlanțuire a problemelor pe care le reglementează. Astfel, regulamentul cuprinde 13 părți: I. Dispoziții generale; II. Elevii; III. Activitatea instructiv-educativă și metodică; IV. Evidența activității școlare și eliberarea actelor de studii; V. Învățământul seral și fără frecvență; VI. Școli de cultură generală cu program special; VII. Personalul școlii; VIII. Comitetul de părinți; IX. Asistența medicală și activitatea de Cruce Roșie; X. Mijloacele didactico-materiale necesare desfășurării învățământului; XI. Burse și alte forme de sprijin material acordate elevilor; XII. Activitatea administrativ-gospodărească; XIII. Dispoziții finale și tranzitorii.

Regulamentul cuprinde, de asemenea, anexe prin care se stabilesc modelele de uniforme pentru școlari, precum și modelele și textele firmelor școlilor de cultură generală.

Avînd rolul de a contribui la îmbunătățirea muncii, de a întări disciplina în școală, noul regulament școlar trebuie să fie un îndreptar permanent pentru conducerea școlilor, pentru personalul didactic și organele de învățământ în realizarea importanțelor sarcini ale instruirii și educării tineretului școlar, în îmbunătățirea continuă a învățământului de cultură generală din țara noastră. În acest scop, este necesar ca el să fie temeinic cunoscut de toți slujitorii școlii, să fie studiat în adîncime de inspectorii de învățământ, de directorii de școli, de învățătorii și profesorii din toate școlile de cultură generală. Este necesar de asemenea ca încă din prima săptămîină de cursuri să fie aduse la cunoștința elevilor prevederile regulamentului în legătură cu drepturile și îndatoririle lor și să se scoată în evidență însemnătatea acestora. Se impune în același timp ca principalele prevederi ale regulamentului să fie aduse și la cunoștința părinților în adunările generale pe clase.

Aplicînd în munca lor prevederile regulamentului, directorii de școli, personalul didactic și organele de învățământ vor obține noi realizări în activitatea pe care o desfășoară, în bunul mers al procesului instructiv-educativ.

P. VILCU
director în M. I.
A. DEBRECZI
șef de serviciu în M. I.

Acheta noastră:

EFICIENȚA LECȚIEI

Peste câteva zile vor avea loc constăturile raionale ale cadrelor didactice, care vor dezbate probleme ale sporirii eficienței lecției — mijloc principal de ridicare a nivelului activității instructiv-educative.

Pregătindu-se pentru constăturile colectivelor secțiilor de învățământ și ale școlilor au analizat în adâncime munca de predare desfășurată în anul școlar trecut, măsura în care această muncă și-a dovedit eficiența. Discutând la constăturile aceste probleme, învățătorii și profesorii vor stabili împreună căile menite să ducă la continua ridicare a eficienței lecțiilor, la îmbunătățirea instruirii și educării elevilor.

Redacția „Gazetei învățământului” s-a adresat eitorva profesori solicitându-i să răspundă la unele întrebări legate de problemele care vor face obiectul dezbaterilor în constăturile raionale. Publicăm în această pagină întrebările puse și răspunsurile pe care le-am primit.

Ce vă propuneți pentru adâncirea conținutului predării?

RĂSPUNDE prof. AL. BOJIN, București

Predarea istoriei literaturii romine în școala de cultură generală cunoaște o continuă îmbunătățire. Ca urmare, elevii și absolvenții școlilor noastre se prezintă cu materia temeinic însușită. În general, conținutul operelor literare le este bine cunoscut, profilul fiecărui scriitor, în liniile esențiale, bine conturat, problemele-cheie ale istoriei literaturii romine suficient de clare. Școala le-a format deprinderea de a analiza conținutul unei opere literare, de a urmări un personaj în evoluția lui și a pătrunde în toate meandrele lui psihologice.

Aceste realizări sînt incontestabile și ele sînt confirmate mereu de realitățile din școală. Totuși, mai sînt încă elevi care nu răspund pe deplin cerințelor. La un examen de maturitate, un candidat vorbea la istorie despre domnia lui Ion Vodă. Întimplarea a făcut ca același candidat să fie pus în situația de a vorbi, la literatura romină, despre romanul „Nicoară Potcoavă” de M. Sadoveanu. Exceptind unele elemente epice din roman pe care le-a adus în discuție, răspunsurile lui la istorie și la literatura romină nu s-au deosebit prin nimic esențial. Un alt candidat, după un răspuns bun în legătură cu istoricul și tema poemului „Luceafărul”, precum și după prezentarea destul de vie a tablourilor care constituie substanța lui, n-a putut să spună nimic despre valoarea artistică a acestei capodopere a literaturii romine. Faptul este semnificativ: el ne arată că mai sînt elevi care, deși rețin firul epic al operelor, deși pătrund și în problematica lor și pot analiza personajele cu suficientă precizie, cînd sînt solicitați să vorbească despre calitățile artistice ale operelor literare dau adesea răspunsuri nesatisfăcătoare.

Cărui fapt se datorează acest lucru? Personal, cred că el este urmarea faptului că în cursul analizelor literare desfășurate în clasă se pierde uneori din vedere ideea că literatura este totuși o artă și că în lecție ea trebuie privită ca atare, că pe lângă analiza conținutului de idei, pe lângă adâncirea problematicii și a caracterelor personajelor, analiza trebuie continuată cu aceeași stăruință și asupra structurii operei, a mijloacelor artistice folosite de scriitor, a măiestriei lui artistice. De ce și prin ce este valoroasă opera literară? De ce, de exemplu, T. Arghezi este cel mai mare poet al nostru de la Eminescu pînă azi? De ce e valoros romanul „Nicoară Potcoavă”? etc. Iată genul de întrebări pe care le voi pune permanent elevilor mei, pentru a-i pune în situația să gîndească asupra unor astfel de

probleme, să le găsească răspuns. Altfel cunoștințele elevilor vor fi simpliste, ei se vor mulțumi cu aceleași etichete aplicate oricărui scriitor, oricărei opere.

Predarea istoriei literaturii romine ne oferă posibilitatea de a lărgi orizontul de vedere al elevilor, le dă perspectiva de ansamblu a dezvoltării literaturii și culturii noastre. Pentru a reuși în aceasta este nevoie ca noi, profesorii de romină, să nu prezentăm scriitorii ca niște unități închise, izolate de contextul general al tabloului literaturii epocii respective, ci să-i încadrăm în epocă, într-un curent literar, în întreaga evoluție a literaturii. Pînă nu s-a mult a existat obiceiul de a eticheta pe mai toți scriitorii ca realişti sau realişti-critici; unii erau citați în cadrul unor curente (semănătorist, poporanist, simbolist etc.) și, în schimb, cînd erau studiați monografic, în clasă, erau prezentați exclusiv sub aspectul lor realist. Înlăturind acest mod greșit de prezentare a scriitorilor, ni se cere să privim fenomenul literar în toată complexitatea lui, să evităm etichetările simpliste. Iată de ce îmi propun să scot în relief nota dominantă care stabilește poziția unui scriitor în mișcarea literară, fără să ignoreze, bineînțeles, nici celelalte aspecte. Voi arăta astfel elevilor că romantismul, care domină literatura romină pînă la Eminescu inclusiv, nu exclude alte trăsături proprii clasicismului, realismului, după cum voi sublinia că realismul cri-

tic — care domină literatura romină pînă la începutul celui de-al cincilea deceniu al veacului nostru, nu exclude o serie de alte trăsături, întilnite și în creația literară a clasicilor.

Destul de simplist s-au studiat în trecut și curentele literare: cîteva trăsături, memorate de elevi fără a pătrunde în semnificația lor — și atîta tot. Elementele care preced constituirea curentelor, condițiile care generează apariția lor, epoca începuturilor — le rămîneau deseori nebulose, neclare. Îmi propun, de aceea, să accentuez mai mult și aceste probleme. Evoluția realismului în literatura noastră de exemplu, este o chestiune care se cere pe deplin clarificată. Procesul dialectic al apariției și creșterii unui asemenea curent literar merită toată atenția, căci numai astfel îi ferim pe elevi de însușirea mecanică a unor formule stereotipe, îi determinăm să gîndească, să privească științific fenomenul literar.

Căile de sporire a eficienței lecției pornesc din modul cum este pregătită și ținută ea. Pregătirea profesorului, prospețimea lui intelectuală, conștiinciozitatea și talentul pedagogic, convingerea și pasiunea în muncă, dorința vie de a-i captiva pe elevi în timpul predării sînt unele din condițiile prin care se poate ajunge la realizarea scopului complex pe care-l urmărește predarea istoriei literaturii romine în școala medie de cultură generală.

Ce măsuri veți lua pentru a folosi mai larg mijloacele audio-vizuale?

RĂSPUNDE prof. MIHAI BEJENARU și prof. SIMION SFARGHIE Cîmpulung-Moldovenesc

Cabinetul nostru metodic a devenit în anul școlar trecut — și, sperăm, va fi în mai mare măsură în acest an — un adevărat centru de experimentare a folosirii mijloacelor moderne de predare de care dispune școala noastră: aparatul de proiecție cinematografică pentru film de 16 mm, magnetofonul, aparatele de proiecție pentru diafilme, epidiacoscopia, microscopul de laborator cu instalație de iluminat etc.

În acest scop, în cadrul cabinetului vor continua o serie de lucrări de cercetare începute anterior, ca de pildă cele privind me-

todele și procedeele de folosire a magnetofonului în predarea limbii și literaturii romine și în predarea limbilor străine, procedeele de folosire a filmului și televiziunii în lecțiile de științe naturale, geografie, chimie etc. De asemenea, ne-am propus să dezbaterem în cadrul colectivului nostru, pe baza experiențelor relatate în presa de specialitate ca și pe baza unor experiențe proprii, o serie de probleme în legătură cu telepedagogia, cu laboratoarele lingvistice etc.

În același timp, cabinetul metodic al școlii noastre își propu-

Munca proprie a elevului, munca lui independentă este principala condiție pentru asigurarea însușirii unor cunoștințe temeinice și durabile la toate obiectele de învățămînt.

Din experiența mea la catedră am observat că unii elevi nu știu suficient de bine cum să lucreze cu manualul, cum să utilizeze culegerile de probleme. Pentru a înlătura pe deplin acest neajuns, pe lângă faptul că le voi arăta la fiecare ora de curs ce paragrafe trebuie studiate acasă și în ce mod, la unele teoreme, care prezintă în demonstrație două sau mai multe cazuri, le voi cere să găsească singuri enunțurile. De exemplu, la clasa a IX-a, predind teorema lui Pitagora generalizată, voi lăsa în sarcina lor demonstrarea cazului cînd latura triunghiului se opune unui unghi obtuz. Firește, această muncă cu manualul va fi apoi controlată cu atenție în orele următoare.

Primordială pentru buna pregătire a elevilor la matematică este și munca pentru efectuarea temelor date acasă. Pentru aceasta voi pune o deosebită grijă în alegerea problemelor și exercițiilor care vor fi date ca teme pentru acasă. Bineînțeles, le voi rezolva eu însumi anticipat spre a-mi da seama de dificultățile pe care le prezintă, de aportul lor în fixarea și consolidarea cunoștințelor predate. Dacă va fi necesar le voi modifica, sporind sau micșorînd dificultățile de rezolvare, îmbogățindu-le conținutul în raport cu materia parcursă.

Seleționînd cu grijă problemele pe care le voi da spre efectuare acasă, voi urmări cu cea mai mare atenție gradul de dificultate în rezolvare, considerat în raport cu nivelul clasei. E îndeobște cunoscut faptul că o temă prea simplă plictisește, iar o temă prea greu de rezolvat descurajează. De aceea, numai pri-

ceperea profesorului în alegerea temelor asigură succesul muncii independente.

Este foarte importantă și pregătirea pe care o face profesorul în clasă, prin rezolvarea unor probleme de același tip sau prin indicații menite să stîrnească interesul elevilor. Indicațiile le voi da însă cu măsură, numai pentru dificultăți mari, iar uneori nu le voi da de la început, spre a vedea cum reacționează elevii în fața unor dificultăți. În asemenea cazuri avem și ocazia de a descoperi elemente cu inclinații speciale.

Pentru ca efectuarea problemelor acasă să fie cît mai eficientă, voi controla de bună seamă, cu regularitate, caietele elevilor. În timpul controlului, voi nota pe elevii care reușesc să rezolve corect problemele propuse, precum și diferitele moduri de rezolvare, evidențînd pe cele mai deosebite. Problemele nerzoluate de majoritatea clasei vor fi reluate în clasă. Voi folosi și metoda controlului prin sondaj, luînd în fiecare oră cîte 2—3 caiete pe care le voi controla în cancelarie sau acasă. Voi nota greșelile constatate, pentru a le discuta pe cele tipice cu întreaga clasă. La sfîrșitul trimestrului, cu ocazia încheierii mediilor, voi ține seama și de modul cum au fost efectuate temele date spre rezolvare acasă.

Firește că, pentru a evita supraîncărcarea elevilor, voi limita numărul problemelor, ținînd seama în această privință și de dificultățile de rezolvare, precum și de volumul cunoștințelor teoretice ce vor trebui studiate pentru ora următoare.

O formă eficientă de muncă independentă, dusă în special cu elevii avansați, este munca în cercurile de elevi. În cadrul activității din aceste cercuri cei mai buni elevi prezintă referate, rezolvă problemele propuse în „Gazeta Matematică” sau alcătuiesc ei înșiși probleme și exerciții. În această muncă sînt solicitate în mod creator toate cunoștințele studiate, iar uneori aceste cunoștințe sînt chiar depășite.

Pregătindu-mă pentru munca în cerc, îmi propun să aleg, pentru a fi rezolvate, probleme care să prezinte dificultăți menite să îndemne pe elevi la adâncirea unor teme teoretice. Metoda acesă de lucru se dovedește eficientă, deoarece face ca ordinea de zi a ședințelor să rezulte din necesități practice și nu să fie stabilită la întîmplare.

Convins de rolul muncii independente în dezvoltarea gîndirii elevilor, în fixarea și consolidarea cunoștințelor lor, mă voi strădui să accentuez pe cît posibil caracterul independent al activității pe care o desfășoară. Pe lângă căile înfățișate mai sus, voi folosi în acest scop și alte căi: teme diferențiate, alese în funcție de condiții, pentru elevii avansați și pentru cei rămași în urmă la învățătură, atragerea celor mai buni în munca de elaborare a problemelor pentru revistele de specialitate etc.

PROGRAMA DE AGRICULTURĂ

În vederea planificării materiei de studiat la obiectul „Agricultură” în clasele V—VIII ale școlii generale de 8 ani de la sate publicăm mai jos programele școlare pentru clasele V—VII și instrucțiunile de aplicare a programei pentru clasa a VIII-a și

a manualelor pentru clasele V—VIII, ediția 1964.

Intrucât programa școlară va apărea în prima parte a trimestrului I, se publică temele complet dezvoltate pentru cca. 12—14 ore, iar din restul programei se enumeră numai titlul temelor și orele afectate.

Repartizarea orelor de agricultură pe ani de studiu și felul de activitate

Nr. crt.	Clase	Ore de curs	Lucrări practice	La dispoziția prof.	Recapit.	Practica continuă	Total
1	Agrofitehnie V						
	a) lucrările solului	28	—	—	—	—	
	b) cultura plantelor de câmp	38	32	3	3	—	99
	c) practica continuă	—	—	—	—	60	60
2	Horticultură VI						
	a) legumicultură	30	14	2	2	—	48
	b) pomicultură	21	8	1	1	—	31
	c) viticultură	12	6	1	1	—	20
	d) practica continuă	—	—	—	—	60	60
3	Creșterea animalelor domestice VII						
	Practica continuă	61	32	2	4	—	99
		—	—	—	—	60	60

Programa școlară pentru clasa a V-a

Tema 1. Introducere o oră. Importanța agriculturii în economia națională. Scurt istoric. Dezvoltarea agriculturii socialiste în lumina documentelor de partid și de stat. **Tema 2.** Studiul solului 5 ore. Factorii naturali și rolul plantelor și animalelor în formarea solurilor. Importanța solului pentru agricultură. Alcătuirea solului: partea solidă (minerală și organică), apa și aerul din sol. Insușirile solului: structura, porozitatea, coeziunea, adeziunea, capilaritatea. Factorii care influențează diferențierea solurilor. Principalele tipuri de sol din țara noastră. Rolul activității productive a omului în îmbunătățirea solului.

Lucrări practice:

Executarea unor profile de sol. Cunoașterea părților minerale și organice ale solului. Cunoașterea structurii solului. Stringerea de probe de sol caracteristice în localitate.

Tema 3. Legătura dintre plante și condițiile ei de viață 2 ore. Lumina, căldura și aerul: rolul lor. mijloacele agrotehnice care pot influența acești factori ai vieții plantelor în vederea sporirii producției agricole. Apa și substanțele nutritive: rolul și măsurile agrotehnice pentru păstrarea apei în sol și pentru îmbunătățirea regimului de hrană a plantelor cultivate.

Lucrări practice:

Ascensiunea capilară a apei din sol. Cunoașterea mijloacelor agrotehnice care pot influența condițiile de viață ale plantei. Lucrări practice la stația meteorologică.

Tema 4. Lucrările solului 6 ore. Importanța lucrărilor solului pentru sporirea producției agricole. Aratul: scopul lucrării, clasificarea arăturilor. Arătura de vară, arătura de toamnă și de primăvară. Executarea și aprecierea lucrărilor de arat. Descrierea plugului. Lucrările solului de suprafață (afinare, mărunțire și nivelare). Lucrările solului cu tăvălugul. Pregătirea solului pentru semănat. Lucrările solului pentru însămânțările de toamnă și primăvară.

Lucrări practice:

Descrierea și cunoașterea mașinilor agricole folosite pentru executarea lucrărilor solului. Aprecierea calitativă a lucrărilor solului executate mecanic în unitatea de producție agricolă din localitate.

Tema 5. Îngrășăminte și amendamente. 4 ore.

Tema 6. Rotația culturilor o oră. Sămînța și semănatul, 3 ore. **Tema 7.** Lucrările de îngrijire a culturilor, 2 ore. **Tema 8.** Irigarea culturilor, o oră. **Tema 9.** Combaterea degradărilor solurilor și punerea în valoare a noi terenuri agricole, 2 ore. **Tema 10.** Principalele zone agricole din țara noastră și aplicarea agrotehnicii diferențiate.

CULTURA PLANTELOR DE CÂMP

Tema 11. Introducere, o oră. **Tema 12.** Cultura cerealelor, 15 ore. **Tema 13.** Cultura mazărei, o oră. **Tema 14.** Cultura fasolei, o oră. **Tema 15.** Cultura florei-soarelui, 2 ore. **Tema 16.** Cultura cînepei și a inului, 2 ore. **Tema 17.** Cultura cartofului, 3 ore. **Tema 18.** Cultura sfeclei de zahăr, 3 ore. **Tema 19.** Cultura plantelor de nutreț, o oră. **Tema 20.** Cultura lucernei, o oră. **Tema 21.** Cultura trifoiului, o oră. **Tema 22.** Întreținerea pășunilor și fânecelor naturale, 2 ore.

Programa școlară pentru clasa a VI-a

Tema 1. Introducere, o oră. Importanța horticulturii. Perspectivele dezvoltării horticulturii în țara noastră în lumina documentelor de partid și de stat. **Tema 2.** Zonarea plantelor horticoale, o oră. Zonele de cultură pentru plantele horticoale. Delimitarea zonelor de cultură pentru principalele specii horticoale. Bazine, centre legumicole și pomicoale. **Tema 3.** Clasificarea și particularitățile legumelor, 2 ore. Originea și clasificarea legumelor. Părțile sau organele legumelor. Cerințele legumelor față de condițiile de mediu. **Tema 4.** Înmulțirea prin semințe. Înmulțirea vegetativă.

Lucrări practice:
Recunoașterea semințelor principalelor specii de legume. **Tema 5.** Metode de cultivare a legumelor, o oră. Procedee de obținere a legumelor forțate și timpurii. Procedee de obținere a culturilor timpurii. **Tema 6.** Producerea răsadurilor de legume, 4 ore. Răsadnițe și întreținerea lor. Alegerea și amenajarea terenului pentru răsadnițe. Pregătirea pămîntului pentru producerea răsadurilor. Pregătirea răsadniței. Pregătirea semințelor și semănatul în răsadnițe. Îngrijirea după semănat. Repicatul răsadurilor de legume. Îngrijirea și călirea răsadurilor repicate. Alte metode de producere a răsadului.

Lucrări practice:
Adunarea bălegarului pentru răsaduri. Pregătirea răsadniței. Tratarea semințelor. Pregătirea amestecurilor de pămînt. Semă-

natul. Lucrări de îngrijire aplicate răsadurilor. Repicatul răsadului. Lucrări de îngrijire și călirea a răsadului.

Tema 7. Alegerea, organizarea și pregătirea terenului pentru cultura legumelor, 2 ore. Alegerea, organizarea și pregătirea terenului în vederea cultivării lui cu plante legumicole. Rotația culturilor de legume. Culturi succesive și asociate.

Lucrări practice:

Pregătirea terenului. Modelarea terenului pentru plantat și irigat.

Tema 8. Semănatul și plantatul legumelor în câmp, 2 ore. Semănatul legumelor în câmp. Plantarea răsadurilor în câmp.

Lucrări practice:

Semănatul în grădină. Plantarea răsadurilor în câmp.

Tema 9. Lucrări de îngrijire a legumelor în câmp, 2 ore.

Tema 10. Recoltarea și păstrarea legumelor, o oră. **Tema 11.** Cultura legumelor din grupa verzei, 2 ore. **Tema 12.** Cultura roșiilor, ardeiului și a vinetelor, 2 ore. **Tema 13.** Cultura legumelor bostănoase, o oră. **Tema 14.** Cultura legumelor păstăioase, o oră. **Tema 15.** Cultura cartofului timpuriu, o oră. **Tema 16.** Cultura legumelor rădăcinoase, o oră. **Tema 17.** Cultura legumelor bulboase, o oră. **Tema 18.** Cultura legumelor frunzoase, o oră. **Tema 19.** Flori anuale și biennale de grădină, o oră. **Tema 20.** Florile perene de grădină și de apartament, 2 ore.

Tema 21. Clasificarea și particularitățile pomilor și arbuștilor fructiferi, 2 ore. **Tema 22.** Producerea materialului săditor. Pepiniera, 2 ore. **Tema 23.** Înființarea livezilor pomicoale, 2 ore. **Tema 24.** Lucrări de îngrijire a livezilor tinere, o oră. **Tema 25.** Lucrări de îngrijire a livezilor pe rod și a livezilor bătrâne, 3 ore. **Tema 26.** Cultura intensivă a pomilor, o oră. **Tema 27.** Recoltarea și păstrarea fructelor, o oră. **Tema 28.** Cultura pomilor din grupa sămînțoaselor, 3 ore. **Tema 29.** Cultura pomilor din grupa simburăsoaselor, 3 ore. **Tema 30.** Cultura nucului, migdalului și castanului, o oră. **Tema 31.** Cultura arbuștilor fructiferi, o oră. **Tema 32.** Cultura căpsunului, o oră. **Tema 33.** Originea și particularitățile viței de vie, o oră. **Tema 34.** Înmulțirea viței de vie, 3 ore. **Tema 35.** Înființarea plantațiilor de viță, 2 ore. **Tema 36.** Îngrijirea viilor în primul an de la plantare, 2 ore. **Tema 37.** Îngrijirea viilor pe rod, 2 ore. **Tema 38.** Culesul strugurilor și prepararea vinurilor, 2 ore.

Programa școlară pentru clasa a VII-a

Tema 1. Introducere, o oră. Importanța creșterii animalelor pentru economia națională în lumina documentelor de partid și de stat. Creșterea animalelor în țara noastră. **Tema 2.** Originea și evoluția animalelor domestice, 2 ore. Domesticirea animalelor și consecințele ei. Despre rasă și forma ei. Acclimatizarea și degenerarea raselor. **Tema 3.** Insușirile individuale ale animalelor domestice, 3 ore. Exteriorul animalelor. Insușirile individuale care influențează productivitatea, controlul producției. Principalele producții animale: factorii de care depind și modul de apreciere. **Tema 4.** Reproducția animalelor domestice, 2 ore. Particularitățile reproducției la animale. Virsta de reproducție. Monta. Însămînțarea artificială. Fecundația și sterilitatea. Gestația și avortul. Fătarea. Îngrijirea nou născutului. **Tema 5.** Îmbunătățirea animalelor domestice, 3 ore. Căile de îmbunătățire a raselor. Selecția. Etapele selecției. Organizarea selecției. Potrivirea perechilor. Metode de înmulțire. Hibridarea. Creșterea dirijată a tineretului. **Tema 6.** Adăposturile pentru animale, 2 ore. **Tema 7.** Alimentația animalelor domestice, 4 ore. **Tema 8.** Hranirea rațională a animalelor, 2 ore. **Tema 9.** Principalele boli și prevenirea lor, 2 ore. **Tema 10.** Creșterea taurinelor, 2 ore. **Tema 11.** Întreținerea și folosirea taurinelor de prăsilă, o oră. **Tema 12.** Creș-

terea tineretului taurin, 2 ore. **Tema 13.** Creșterea vacilor de lapte, 3 ore. **Tema 14.** Îngrășarea taurinelor, 2 ore. **Tema 15.** Creșterea ovinelor, 2 ore. **Tema 16.** Înmulțirea oilor și creșterea mieilor, 2 ore. **Tema 17.** Creșterea și îngrijirea oilor, 2 ore. **Tema 18.** Creșterea porcilor, 2 ore. **Tema 19.** Înmulțirea și creșterea porcilor, 3 ore. **Tema 21.** Creșterea cailor de muncă, 2 ore. **Tema 22.** Creșterea iepurilor de casă, o oră. **Tema 23.** Creșterea păsărilor, 2 ore. **Tema 24.** Înmulțirea păsărilor și creșterea puilor 3 ore. **Tema 25.** Creșterea, îngrijirea și hrănirea păsărilor adulte, 2 ore. **Tema 26.** Creșterea albinelor, 3 ore. **Tema 27.** Creșterea viermilor de mătase, 2 ore. **Tema 28.** Creșterea peștilor, 2 ore. **Tema 29.** Ocrotirea vinatului. Încadrarea temelor în timpul

rezervat studiului agriculturii se va face prin reducerea orelor de predare la anumite teme, iar alte teme se vor scoate din programă. Astfel, la capitolul „Chimizarea agriculturii” se reduc 4 ore de la temele: „Îngrășăminte chimice și bacteriene (1 oră), substanțe fitofarmaceutice (2 ore), măsuri de protecția muncii (1 oră). De la capitolul „Mecanizarea agriculturii” se reduc 8 ore de curs de la temele: mașini pentru lucrările solului (1 oră), cultivate, grape, sape rotative, tăvălugi (1 oră), mașini de semănat (1 oră), mașini de recoltat cereale (1 oră), mașini de instalații pentru administrarea hranei (1 oră), prezentarea și descrierea tractorului (3 ore). De la capitolul „Electrificarea agriculturii” se reduc 7 ore prin scoaterea temelor: „mașina de tuns oile” (2 ore) și „tehnica securității muncii” (1 oră), temele „instalații pentru încălzirea apei cu ajutorul energiei electrice în fermele zootehnice” și „folosirea energiei pentru iluminat” se vor preda fiecare în câte o oră, iar tema „Motoare electrice” în 2 ore.

Capitolul „Organizarea întreprinderilor agricole socialiste” se va preda în 17 ore în loc de 20 ore. Se vor scoate temele referitoare la productivitatea muncii și prețul de cost (2 ore) și se va reduce timpul de predare cu o oră la tema „Organizarea G.A.C.”.

2. Aplicarea manualelor
În anul școlar 1964/1965 se vor folosi manualele de agricultură ediția 1964. Ținând seama de reducerile făcute în programele școlare, manualele se vor folosi după cum urmează:
a) La clasa a V-a nu se vor mai studia: lecțiile privind cultura soiilor, bobului, lupinului (pag. 122-126), a rapiței, a ricinului (pag. 135-137), a sorgului (pag. 170), a sfeclei de nutreț, a morcovului și dovleacului furajer (pag. 174-175), cultura sparceței (pag. 184) și a plantelor aromatice și medicinale (pag. 186-188), precum și cultura orezului și a bumbacului (lecturi pag. 88-90 și pag. 148-49).
b) La clasa a VI-a, la capitolul „Producerea răsadurilor de legume în ghivece” — lecția producerea răsadurilor de legume — se va studia numai pregătirea ghivecelor nutritive. De asemenea, nu se vor mai studia paragrafele privind: cultura ridichilor de lună și a sfeclei roșii (pag. 60-62), a gladiolilor și a daliei (pag. 89-90), altoirea în despăcură și în coajă (pag. 104-106), cum rodeste vița de vie (pag. 165).

CAPITOLELE	Ore de curs	Lucr. practice	La disp. prof.	Recapit.	Total
Chimizarea agriculturii	9	3	—	1	13
Mecanizarea agriculturii	24	12	1	2	39
Electrificarea agriculturii	10	3	—	1	14
Orgnizarea I.A.S.	17	8	1	1	27

rod. În mod asemănător se va trata și lecția „Soiuri de viță de vie și portulci mai răspândite în țară” (pag. 170-174) în cadrul lecției „Înființarea plantațiilor de viță”.
Nu se vor mai studia lecțiile: cultura citrușilor (lectură pag. 159) și folosirea terenurilor de lângă casă (pag. 204-207).
c) La clasa a VII-a nu se va studia partea I „Anatomia și fiziologia animalelor domestice” (pag. 8-26). La capitolul „Alimentația animalelor domestice” se vor studia numai cunoștințele referitoare la administrarea și folosirea în hrana animalelor a pășunilor (pag. 61-62), conveierul verde (pag. 63-64), nutrețurile care se pot mura, silozurile, tehnica murării (pag. 66-69), nutrețurile rădăcinoase, tuberculifere și bostănoase (pag. 70-71), nutrețuri fibroase (pag. 71-75) și nutrețuri grasiere (pag. 76-78).

Lecțiile despre întreținerea și îngrijirea animalelor, precum și igiena muncii și transporturile animalelor (pag. 102-109) nu se vor mai preda separat, ci în cadrul lecțiilor privind creșterea animalelor domestice pe specii.
Lecțiile despre creșterea animalelor de blană (pag. 193-194) și ocrotirea vinatului (pag. 238-241), se vor menține ca lecturi, iar lecția despre creșterea peștilor (pag. 241-243) prevăzută în manual ca lectură se va trata ca lecție obligatorie.

Din capitolul „Principalele boli ale animalelor domestice și prevenirea lor” (pag. 244-253) bolile: indigestia gazoasă, indigestia rumenului, tuberculoza, bruceleza, hipodermoză se vor trata la tema: „Îngrășarea taurinelor” scabia, găbeaza, căpiala oilor la tema „Creșterea și îngrijirea oilor”, pesta porcilor, rujitul la tema: „Îngrășarea porcilor” colicile, ariciala, panarițul, la tema: „Creșterea cailor de muncă” pesta aviară, coccidioza la tema: „Creșterea, îngrijirea și hrănirea păsărilor”.

d) La clasa a VIII-a nu se vor mai studia: paragraful privind punerea în lucru a plugului reversibil PRP2-35 (pag. 45); instalația electrică a agregatului de tuns oile (pag. 152-153, rămâne ca lectură) securitatea muncii la instalațiile electrice (pag. 154-155), deoarece aceste cunoștințe se vor preda în cadrul fiecărei teme din capitolele „Electrificarea agriculturii”; „Productivitatea muncii și prețul de cost” (pag. 213-217).

La temele „Tractorul” (pag. 102-128) și „Motoare electrice” (pag. 143-150) nu se va insista asupra părților componente ale motorului cu ardere internă (pag. 109-117) asupra motorului de pornire (pag. 118-120) și asupra principiului de funcționare a motorului asincronic (pag. 146-150).

INSTRUCȚIUNI

privind folosirea programei de agricultură pentru clasa a VIII-a și a manualelor pentru clasele V—VIII, ediția 1964 în anul școlar 1964—1965

1. Aplicarea programei

Planul de învățămînt al școlii generale de 8 ani prevede studiul „Agriculturii” în 3 ore pe săptămînă în loc de 5 ore cîte au fost pînă în prezent. Ca urmare a prevederilor planului de învățămînt, programele de agricultură pentru clasele V—VII au fost restructurate și alcătuite pentru 3 ore pe săptămînă.

Intrucît programa de agricultură pentru clasa a VIII-a a fost elaborată și tipărită înainte de modificările survenite în planul de învățămînt, această programă se va aplica ținîndu-se seama de următoarele indicații:

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

MINODORA

Am intrat cu Minodora în clasa I într-o toamnă parfumată de gutui aurii. Ea era cea mai mică dintre noi toți. Avea ochii ca două mărgelușe verzui și părul blond, moale și pufos ca un fuior de borangic.

Învățător ne-au dat pe domnul Ion Polog, fiul lui nenea Cristea Polog din Botoșoaga, cantonier la drumul de fier — om sărac cu o groază de copii. Pe cel mai mare, pe domnul Ion, l-a făcut învățător cu mare greutate.

Minodora era fata lui nenea Pirvu, om sărac, și el din Botoșoaga. Muncea în parte pe moșia lui boier Grăjdan.

O ducea greu nenea Pirvu. Avea o casă de copii și satul vorbea că lelea Irina, nevastă-sa, ar fi bolnavă de oftică. Și chiar așa a fost pentru că, după întâmplarea pe care o voi povesti, s-a prăpădit și au îngropat-o în cimitirul dintre țărini.

Așa că, în toamna când Minodora a început școala, nenea Pirvu, prins într-o mulțime de necazuri, nu a avut bani să-i cumpere fetei tăbliță și abecedar. I le-a dăruit domnul învățător Polog, care era bun ca pinea cea caldă.

Am început să prindem slova. La început cu bețoșoare, cu oușoare și cu cirlice. Minodora era tare silitoare. Pe toți ne dădea gata la lecții, iar noi o iubeam mult, pentru că era harnică și bună.

Prin noiembrie au început ploile și ploua mereu cu stropi ca de gheață. Ploua pe lunci, pe sat și pe zăvoaie și picăturile reci ne loveau ca niște sulții inveninate și haine. Pe uliță noroiul ne ajungea pînă la genunchi și era rece și lipicios. Minodora, cât era de miltică, înota voinică prin el și, dimineața, era prima în fața

ușii de la intrare, pe care o deschidea la ora șapte lelea Dumitru, îngrijitoarea.

Tare mai era dezbrăcată Minodora! Purta o ițe numai petice și pe deasupra o cojoacă învechită de-a maică-si. În picioare avea ciorapi de ață, tâlpuși de nu mai știu câte ori și peste ei cipici de lînă seacă.

Intr-o zi, când domnul a scos-o la tablă, a căzut deodată pe podea. Era galbenă la față cum e sofranul, iar buzele i se albisera de parcă erau date cu var. A întins-o repede domnul Polog pe estrada catedrei, a palmuit-o ușor pe obrăjori și i-a frecat țimpletele cu oțet adus nu știu de unde, de lelea Dumitru. Minodora și-a revenit încet, încet și domnul a trimis după nenea Pirvu care a venit și a dus-o în brațe pînă acasă. Mi-aduc aminte că atunci genele lui nenea Pirvu erau dăldora de lacrimi.

Domnul Polog ne-a spus că Minodora a leșinat de nemincă și de atunci în fiecare dimineață, la recreația mare, el îi dădea câte un ban și ea își cumpăra cu el de la prăvălia lui Bucur Predoiu ba susan, ba covrigi ori pesmeți sau ce se mai găsea.

Și așa a venit primăvara și pe urmă vara și noi pregăteam cu domnul serbarea de sfârșit de an. Am pregătit sceneta „Greierile și furnica” și Minodora era furnica — o furnică cu moș de păpădie și ochi de mărgelușe verzi. S-a dus domnul tocmai la Giurgiu și ne-a cumpărat cărți cu poze și poezii de Creangă și Ispirescu. Și tot el cu mîna lui a împletit cununii din ramuri de stejar și lămâiță pentru premianți.

N-am să uit niciodată serbarea de sfârșit de an din clasa I. Clasa noastră era plină de flori și de ramuri verzi, iar domnul

Polog avea o cămașă albă ca laptele și o garioasă la butoniera hainei.

Premiul I l-a luat Minodora. Ce mult a lăudat-o domnul! Mi-aduc aminte că a spus că asemenea copii ar trebui să fie ajutați de primărie și ar trebui să i se aducă și boierului Grăjdan la cunoștință halul de mizerie în care trăiesc copiii învoitorilor săi. Atunci, ca un fulger, s-a ridicat domnul Jatan, administratorul lui boier Grăjdan. Avea și el un băiat cu noi în clasă, pe „Etienne”. Dar ce folos că îl îmbrăca în catifea și avea ghiozdan de piele, dacă era prost ca noaptea cea întunecoasă?

Nu înțeleg, domnule director, domnule primar și onorat consiliu comunal — a început să vorbească domnul Jatan — care sînt procedeele după care se conduce la catedră domnul învățător Polog. Nu pot înțelege care sînt criteriile după care distribuie el premiile. Personal nu pot să înțeleg cum fiul meu, meditat zilnic de mama sa care are o cultură generală superioară domnului Polog, a obținut numai mențiune. Voi aduce la cunoștință aceste nedreptăți inspectoratului județean care va lua, sper, măsurile necesare.

Serbarea s-a terminat într-o atmosferă de gheață.

Toamna, l-au mutat pe învățătorul nostru cel bun în cătun, la Odăeni.

Domnul Jatan se ținuse de cuvînt...

Vara care a urmat după serbare a fost fierbinte și secetoasă. Griul s-a pălit înainte de a da spic, porumbul s-a vestejit sub suflarea de jar a verii, iar vișele au rodit boabe mici, pătate și seci.

Minodora era firavă și se ofilea ca o florică neudată la

împ. Nu mai avea nenea Pirvu aici un fir de fînă sau de mătlaș. Și după arșița verii a venit o toamnă mai rece ca niciodată și din cerul de plumb a pornit să se scurgă fură întrerupere o ploaie sîcîitoare.

Minodora dormea acasă în frig, căci ai ei nu mai aveau un fir de pai ori un cocean mîncat de vite pentru foc. Era din ce în ce mai palidă, avea fierbințeli și, cu ochii la tablă, începea să aiureze. Intr-o zi n-a mai venit la școală. Am aflat că zace și că se stinge pe zi ce trece. Nenea Pirvu a hotărît s-o ducă la spital. Dar pînă la acesta erau de străbătut treizeci de kilometri pe un drum de țară cu noroiul pînă la osia căruței. Cui nu avea nenea Pirvu, așa că s-a dus să ceară la curte, la boier Grăjdan, căci după legea veche și nescrișă a învoielilor, boierul era dator să ajute pe țărănul care-i muncea pămîntul în sudoare.

La curte a dat tot peste domnul Jatan care, după ce l-a ascultat cu multă atenție, i-a răspuns zîmbind zeflemitor:

— Tu, Pirvule, crezi că sînt nebun să omor caii boierului pînă la Deparați pe așa vreme?

— Dar imi moare copilul, dom' Jatan! i-a răspuns nenea Pirvu. Dați-mi măcar o pereche de boi.

— Știi că nu ești prost? i-a răspuns domnul Jatan. V-ai deșteptat voi cam mult de cînd v-am făcut și școală în sat. Timpurile sînt grele, Pirvule, și țărănul devine pe zi ce trece mai mirlan și mai lenes.

— Imi moare copilul, dom' Jatan! Poate doctorii mi-or salva fetița...

Bă Pirvule, lasă-mă cu prostiile. La voi e lucru ușor făcutul și crescutul copiilor. Moare asta, întocmești tu repede altul. Chiamă pe Marghioala lui Găină să-i descînte, că o fi deochiată de cînd cu premiile și cu lauda...

Și a plecat nenea Pirvu cu inima neagră și ochii uscați, căci nu mai avea nici putere să plîngă.

Lelea Dumitru însă s-a dus patru kilometri pe jos la Odăeni și l-a vestit pe domnul Polog. Și domnul nostru cel bun și-a dat leașa pe două săptămîni și a luat cu chirie căruța cu două perechi de cai. A infofolit pe Minodora în șubă și cergi și a plecat cu ea la spital, la Deparați.

Anii au trecut pe urmă și drumurile mele s-au despărțit

de ale celor despre care am povestit.

Acum cîva timp am venit în satul meu natal și am aflat că la școala de 7 ani din comună este profesoară și vechea mea prietenă, Minodora.

Am pășit cu emoție în fostul conac boieresc transformat în școală și am întrebat pe îngrijitoare unde o pot găsi pe Minodora.

— Este la oră — mi-a răspuns aceasta — dar poștiți la tovarășul director.

În cancelaria școlii, la o masă de lucru în fața ferestrei deschise prin care pătrundeau razele soarelui și miresele lui aprilie, lucra bunul nostru învățător din clasa I, tovarășul director de astăzi al școlii. Era același, doar părul alb și rar imi dovedea sfertul de veac care se scursese. M-a recunoscut imediat și m-a îmbrățișat. În îmbrățișarea lui erau copilăria mea, anii sbuciumați ai trecutului și zilele senine ale prezentului.

Să mergem la Minodora la clasă, mi-a zis. Nu se va supăra de „inspecția” noastră inopinată.

Am intrat la clasa a VII-a „A”. La catedră, o femeie cu părul blond de borangic, cu aceiași ochi ca două mărgelușe verzui, preda cu glas catifelat lecția ei de istorie.

Mi-a zîmbit ca și altădată și zîmbetul ei mi-a amintit de ziua cînd purta pe frunte coroana din ramuri de stejar și lămâiță.

În liniștea deplină din clasă treizeci și șase de copii cu cravate roșii la gît ascultau înmărmuriți sunetele armonioase ale glasului său.

Le vorbea copiilor despre anii grei pe care ei nu i-au cunoscut, despre zilele luminoase în care au crescut datorită partidului care a făcut să înflorească patria noastră, aidoma unei garoafe udată de mîini harnice și mîngîiată de razele soarelui.

Pe chipul blind al Minodorei strălucea lumina de aur a zilelor noi, a vieții în care și-au aflat împlinire cele mai frumoase idealuri.

Nici nu s-ar fi putut o clipă mai minunată de reîntîlnire cu Minodora...

EMILIA NEAȚĂ
învățătoare — Ploiești

ORGANIZAȚIILE SINDICALE ÎN PRAG DE NOU AN ȘCOLAR

Noul an de muncă readuce în actualitate imediată a preocupărilor organizațiilor sindicale din învățămînt problemele legate de sprijinirea activității profesionale a corpului didactic.

Cea dintîi problemă care se pune, din acest punct de vedere, în momentul de față și care trebuie să fie rezolvată înainte de reînceperea cursurilor este aceea a alcătuirii planului de propagandă profesională pe primul trimestru. Experiența anilor trecuți a arătat ce influență pozitivă are asupra bunei desfășurări a muncii organizațiilor sindicale, asupra rezultatelor acestei munci, întocmirea din vreme a planului privitor la măsurile menite să sprijine munca instructiv-educativă.

Este foarte important, de asemenea, alegerea judicioasă a temelor ce vor fi incluse în planul de propagandă profesională. S-au orientat bine acele organizații care, cunoscînd planul general de muncă al școlii, și-au trecut ca obiective principale, în planul propriu, sprijinirea colectivului didactic în rezolvarea problemelor puse de încheierea generalizării învățămîntului de 8 ani, de introducerea noilor planuri și programe de învățămînt. Contribuția organizațiilor sindi-

cale la aplicarea acestor planuri și programe se va afirma, desigur, în formele specifice ale muncii lor, accentul punîndu-se pe mobilizarea și stimularea membrilor de sindicat la îndeplinirea creatoare a sarcinilor ce le revin în această direcție.

O altă problemă de cea mai mare importanță, care se ridică în special în această etapă, este aceea a sprijinirii tinerelor cadre. La 1 septembrie, mii de noi absolvenți ai învățămîntului superior universitar și pedagogic, alături de numeroși absolvenți ai școlilor pedagogice s-au prezentat la locul lor de muncă. Organizațiile sindicale au luat măsuri ca acest eveniment să fie sărbătorit cum se cuvine. Noii absolvenți care au fost repartizați în școlile din raioanele Alexandria, Răcari, Giurgiu (reg. București), Costești, Slatina (reg. Argeș) și în multe alte raioane au fost întâmpinați cu bucurie de viitorii lor tovarășii de muncă. Organizațiile sindicale din școlile raionului Răcari au desemnat o serie de profesori cu experiență care să le îndrume primii pași în munca de pregătire pentru primele lecții, responsabili grupelor sindicale luîndu-și personal sarcina de a-i ajuta să se familiarizeze

cu realitățile satului. Astfel, în primele zile ale acestei luni tinerii învățători și profesori din raionul Răcari au vizitat gospodăriile colective, G.A.S.-urile, instituțiile culturale (cămine, biblioteci comunale) făcînd totodată și cunoștință cu locuitorii comunelor.

Desigur că preocuparea organizațiilor sindicale pentru noua promoție de învățători și profesori care-și încep anul acesta munca nu se va mărgini la atât. Este necesar ca ele să se ocupe în continuare de îndrumarea cadrelor tinere, ajutîndu-le atât în ce privește cunoașterea experienței pedagogice înaintate, cît și în privința ridicării conștiinței lor sociale, a întăririi spiritului de răspundere care trebuie să-i caracterizeze în munca profesională și în viața lor personală.

Pregătirea și buna desfășurare a consfătuirilor raionale este o altă importanță problemă de actualitate care stă în atenția organizațiilor sindicale. Organizația sindicală de la Școala medie nr. 1 din Ploiești, s-a îngrijit, de pildă, ca la consfătuiri să participe toți profesorii școlii. Conducerea acestei organizații a discutat cu o seamă de profesori, cunoscuți pentru bunele rezultate

obținute în activitatea lor la catedră, mobilizîndu-i să arate în consfătuiri căile prin care au izbutit să ridice eficiența lecțiilor. Asemenea preocupări au avut și alte organizații sindicale, cum sînt cele din orașele Ploiești, Brașov, Tr. Severin. Este de dorit însă ca preocupările în această direcție ale organizațiilor sindicale să nu se încheie odată cu încheierea consfătuirilor. Problemele care vor fi dezbătute anul acesta în consfătuiri sînt probleme-cheie ale muncii învățătorilor și profesorilor. De aceea organizațiile sindicale au datoriat să sprijine traducerea în viață a măsurilor adoptate în consfătuiri, să vegheze ca pe parcursul întregului an școlar grija pentru eficiența lecțiilor să fie mereu în atenția membrilor de sindicat.

Sprijinirea conducerii școlilor în lucrările pregătitoare pentru deschiderea cursurilor (condițiile legate de baza material-didactică, distribuirea manualelor, întocmirea orarelor, a planurilor calendaristice) constituie alte lațuri de muncă în care organizațiile sindicale din școli sînt chemate să-și dea contribuția. În timpul care a mai rămas, acolo unde aceste lucrări sînt, din diferite motive, în întîrziere, organizația sindicală, apelînd la toți membrii de sindicat din rîndul corpului didactic și al personalului administrativ, poate da un sprijin eficient, astfel ca ziua de 15 septembrie să găsească absolul toate școlile gata pentru noul an de muncă.

C. RĂDOI

CONCURS

Institutul de construcții din București anunță scoaterea la concurs a postului didactic de conferențiar la disciplina Geologie tehnică, poziția 5 din statul de funcțiuni al catedrei de geotehnică și fundații.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, o cerere adresată rectorului Institutului de construcții din București, Bd. Republicii nr. 176, raionul 28 August, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidatul în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Cel ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice rectorului înscrierea la concurs.

Orl ce informație suplimentară se poate cere la rectorat.

EXPOZIȚIA REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE

DRUMUL SPRE CULMI

Drumul spre culmile înalte ale socialismului a înregistrat o foarte importantă etapă: aniversarea a două decenii de la eliberare. Ce s-a realizat până acum? Iată, ne-o spune Expoziția realizărilor economiei naționale. Ea se desfășoară printr-o panoramă, ca o uriașă floare arhitecturală. În jur, ca petale multicolore, clădiri moderne, mașini și instalații, silueta zveltă a unei sonde de foraj. Aici se agită în văzduh brațul unei macarale, dincolo o pompă aruncă curcubeie de apă, un Diesel stă gata de drum, o dansatoare împietrită în haina bronzului evocă ritmul, un grafic îl ilustrează în cifre... Toate, risipite într-o grațioasă armonie prin belsugul de verdeață și lumină. Te surprinde pretutindeni argintul care dă suplețe, care sugerează contopirea prezentului cu viitorul. Pare că tot ce vezi crește, își ia zborul spre alte înălțimi. Mersul impetuos înainte este simbolizat și de frumoasa coloană din fața pavilionului circular, inspirată după vestita sculptură a lui Brâncuși. Înălțuirea ei argintie zvinește irezistibil spre azur, spre ziua de mine încă și mai bogată în semnificații și înfăptuiri.

Zidurile edificiului socialist pot să crească, temelie — baza tehnico-materială — a fost construită. Socialismul a învins deplin și definitiv în România.

Drumul spre culmi înseamnă, în primul rând, industrializare. Acest deziderat al civilizației moderne se înfăptuiește numai printr-o puternică industrie grea, cu principala sa ramură — industria constructoare de mașini. Expoziția reflectă edificator marile succese obținute în acest domeniu. Rod al politicii ferme și clarvăzătoare a partidului, industrializarea socialistă a transformat România „eminamente agrară” într-o țară cu industrie puternică, în plin avânt. Gigantica roată dințată din mijlocul pavilionului central este o metaforă minunată a industrializării. Rotirea ei continuă, sub rozeta cupolei, dezvoltarea lapidară, în cifre și imagini, avântul economiei socialiste.

În ce se traduc cifrele, comparațiile? E de ajuns să arunci o singură privire expoziției, căci splendoarea ei te cucerește irezistibil. Încerci un sentiment de mândrie patriotică, de satisfacție deplină, la gândul că toate acestea poartă marca: „Fabricat în

R.P.R.”, că și tu ești unul dintre milioanele de oameni care, în domeniul tău de activitate, ai contribuit, într-un fel, la realizarea lor.

Chiar la intrare, în stînga, se înalță silueta argintie a sondei de foraj la mare adâncime 3DH-200 A, mândrie a constructorilor ploieșteni și a întregii țări. În jurul ei — numeroase alte instalații petroliere, prezentate în funcțiune. Prin performanțele lor se situează la nivelul celor mai moderne instalații de acest fel din lume. Nu departe de „șantierul petrolier” se află pavilionul maselor plastice, cu produsele miraculoase ale celei mai tinere industrii. Cîteva pași mai încolo, peisajul se schimbă. Pătrundem într-un mare „nod” feroviar. Trenuri de marfă, trase de „Pacific” de ultimul tip, accelerate la vagoane noi și locomotive Diesel electrice stau parcă gata de drum. Persoanele gării sint pline de lume. În sectorul transporturilor se pot vedea și modernele autocamioane „Carpați” și „Bucegi”, navele de călători și vasele comerciale. Ultimele tipuri de autobuze, autocamionate și troleibuze, chiar și silueta de libelulă a avionului sanitar IAR-818.

În spatele pavilionului central te întâmpină o stație de transformare electrică și deosebită cățărătură în văzduh a liniei care transportă curentul de înaltă tensiune. Alți cîteva pași și dai de o mină adevărată. La intrare te primește un miner-ghid, cu cunoscuta casă protectoare pe cap și lămpașul în mînă. Vizita în „abataj” este ilustrativă în ceea ce privește dezvoltarea utilajelor miniere și folosirea lor tot mai intensă în exploatarea subterană.

După ce părăsești mina pătrunzi în lanurile fosnitoare ale cîmpului agricol experimental, apoi străbați aleile unei adevărate păduri — lotul silvic demonstrativ — te oprești cîteva clipe pe platforma care prezintă utilajele ce mecanizează lucrările agricole de pe nesfîrșitele ogoare ale patriei.

În sfîrșit, pășești în marele pavilion circular. Totul este încîntător aici: imensa construcție cu bolta ei nervurată, mulțimea mașinilor automate de la parter, machetele unor mari uzine și combinate construite în anii noștri, varietatea exponatelor din producția agricolă și industria alimentară, minunatele „fațete” pe care le poate căpăta lemnul intrat pe mina meșterilor iscusiți ori a mașinilor de înaltă tehnicitate. Și fiecare vizitator stă ceasuri în șir

la ultimul etaj, pentru a admira articolele pline de gust și eleganță produse de industria ușoară.

FRUMOSUL PE VERTICALĂ

Terenul care înconjoară pavilionul de pe malul lacului Herăstrău, s-a transformat într-un șantier neobișnuit. Se „construiesc” aici, alături, apartamente și hale industriale, coșuri de fabrică și drumuri asfaltate, uzine. Strînse laolaltă, aceste case noi ar forma un oraș aproape cit Bucureștiul. Un oraș modern, cu alte coordonate și linii arhitectonice, ale cărui frumuseți s-ar înșirui ca nestematele pe verticală. Ele pot fi admirate și aici, în sectorul expoziției de pe malul lacului Herăstrău, dar pot fi întințite și aievea. La Onești, Galați, Iași, Craiova, Ploiești, Timișoara, Piatra Neamț, Hunedoara și în multe alte orașe ale țării. Cei care doresc să vadă cum se construiesc casele pot urca pe o pasarelă special amenajată, care dă posibilitate să fie privite de sus apartamentele „în construcție”.

Un întreg perete al pavilionului este împințit cu fotografii care aduc aici, în expoziție, imaginea numeroaselor fabrici și uzine ridicate în anii noștri: Combinatul de la Brăila, Complexul industrial din Militari, Combinatul chimic din Craiova, Uzina metalurgică din Iași etc. O machetă uriașă ne dezvoltă înfățișarea prezentă și viitoare a Bucureștiului, alte machete ilustrează amploarea construcțiilor de locuințe din toate regiunile țării. Mijlocul pavilionului este ocupat de cîteva apartamente în mărime naturală, „gătite” de parcă sint gata să-și primească locatarii. Confortul și utilul se îmbină într-o simbioză deplină cu bunul gust al celui mai potrivit și mai armonios mobilier. Parcurgînd sectorul de construcții, arhitectură și sistematizare, vizitatorii văd ca într-un film sinteza tinereții, țării și frumuseții conferite de socialism orașelor patriei.

PENTRU MINTE ȘI INIMĂ

Pavilionul social-cultural demonstrează pregnant ceea ce a făcut regimul nostru pentru om, pentru mintea și inima lui. „Una din cele mai de seamă cuceriri ale revoluției socialiste — arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — constă în aceea că știința și cul-

tura au devenit un bun al maselor populare, au pătruns în viața lor de zi cu zi”. Tabloul al imenselor prefaceri din acest domeniu, expoziția prezintă în imagini și cifre, în exponate și proiectii de filme, ceea ce vizitatorul cunoaște din viața lui cotidiană. Cifrele spun mult și sint uluitoare în poezia lor lapidară. În 1963 s-au alocat din fondurile statului pentru acțiuni social-culturale, 18,9 miliarde lei, echivalînd cu peste 24 la sută din întregul buget al țării. Acest singur exemplu demonstrează grija cu care partidul și statul se ocupă de dezvoltarea artei și culturii, a învățămîntului de toate gradele.

Un loc important în pavilion îl ocupă ilustrarea dezvoltării învățămîntului. Înainte însă de a vorbi despre acest lucru am vrea să povestim o întîmplare care a avut loc la cîteva sute de metri de aici, în gara de la sectorul transporturilor. La pupitrul de comandă al locomotivei Diesel, într-una din zile, un puști privea totul cu un aer de cunoscător.

— Eu știu să conduc, spuse puștiul. Uitați-vă, aici, în stînga, e maneta de pornire, frîna e în dreapta, aici se deschid contactele...

— De unde cunoști toate astea?

— Am învățat la școală, la cercul de la Palatul pionierilor, am făcut excursii în producție, am fost în vizită la noi mecanici. Și eu vreau să mă fac mecanic. De Diesel.

Această întîmplare este revelatoare nu numai în ceea ce privește putința împlinirii oricărui vis de viitor, ci și în privința modului cum se desfășoară procesul de învățămînt, pentru care s-a construit o puternică bază materială. Milioane de lei se cheltuiesc anual pentru înzestrarea școlilor cu materiale didactice, pentru construirea de localuri și săli de clasă noi, pentru tipărirea de manuale și cursuri editate la un înalt nivel pedagogic. Numai în ultimii cinci ani s-au construit pentru învățămîntul de cultură generală 20 000 săli de clasă, iar pentru învățămîntul superior spații de învățămînt cu o suprafață totală de 97 600 m p, cîmine studențești cu aproape

25 300 locuri și cantine la care pot lua masa 21 700 studenți. Trecearea la învățămîntul obligatoriu de 8 ani, lărgirea rețelei de școli medii, profesionale și tehnice și înființarea de noi facultăți au determinat creșterea numărului de cadre didactice de la 55 215, cite existau în 1938, la 167 362 în anul 1963-1964. O hartă a pavilionului înfățișează răspîndirea pe teritoriul țării a centrelor universitare, Geografia lor s-a extins și s-a îmbogățit. În prezent există 47 instituții de învățămînt superior, cu 171 de facultăți și 211 secții de specializare, față de 16 instituții, cu 33 de facultăți cite erau în 1938. Cifrele, fără alt comentariu, vorbesc de la sine.

O gravură imensă prezintă o imagine deseori întîlnită: un băiat și o fată deslușesc, alături, tainele buchiilor, ABC-ul culturii. Vezi în siguranță, în rîvna și bucuria lor viitorului luminos pe care l-a deschis partidul tinereții, știi că pentru a deveni oameni de nădejde acestor mlădițe nu le lipsește nimic.

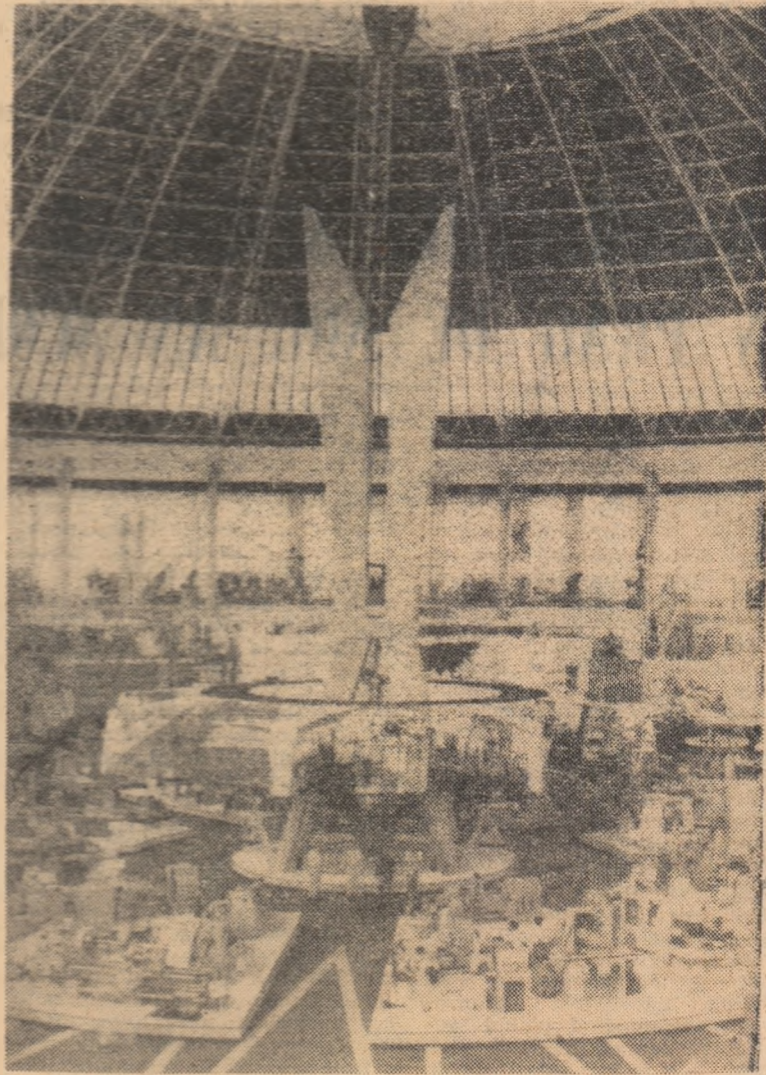
Un panou aflat nu departe de această fotografie expune cîteva „opere” de artă, picturi semnate de viitori minutori ai penelului. Una este lucrată de elevul Horia Cristescu de la școala medie din Cîmpeni. La cei 10 ani ai lui a prins pe hîrtie o imagine din pitorescul „Tîrg al moților”. Un alt prichindel, numai de 6 ani, din București, a desenat un peisaj familiar: „În autobuz”. Faptul că desenele au fost expuse aici vorbește de aptitudinile copiilor, dar nu acesta este lucrul cel mai important. Mai important, mai grăitor este faptul că tinăra generație se bucură de întreaga atenție a partidului și a statului, că pentru instruirea și educarea ei nu se preocupăse nici un efort. Iar talentele au cel mai larg cîmp de manifestare, ele sint îndrumate și cultivate cu grija de oameni competenți.

Sectorul învățămîntului din cadrul pavilionului social-cultural este o frescă, pe cît de frumoasă pe atît de sugestivă, a roadelor culese, la două decenii, din nobila activitate de creștere și instruire a celor mai tinere vîlăstare ale țării.

VASILE TINCU

La un stand care ilustrează realizările obținute în domeniul învățămîntului

Standul central al Expoziției realizărilor economiei naționale a R.P.R. este ocupat de produsele industriei constructoare de mașini